

Преставка УВПС Уставном суду Србије

ГЛАС У ИМЕ 38.000 ОШТЕЋЕНИХ

**Стање у погледу извршавања и поштовања одлука
Уставног суда неминовно намеће питање
сврсисходности и делотворности института
уставне жалбе као ванредног правног лека**

Председник УВПС Љубомир Драгањац упутио је преставку Уставном суду Србије у вези са остваривањем права војних пензионера на ванредно повећање месечних припадљивости за 11,06 одсто. Тај акт доносимо у целости:

„Све до сада решене уставне жалбе војних пензионера изјављене против пресуда Управног суда Србије и парничних судова, којима је војним пензионерима ускраћено право на ванредно усклађивање пензија за 11,06% од 1.1.2008. године, односно право на накнаду штете због закидања тог дела пензије, Уставни суд је уважио и поништио ожалбене пресуде, утврђујући да су тим пресудама повређена права подносилаца уставних жалби на правично суђење из члана 32. ст. 1. и на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава Републике Србије.

Верујући да се и у Републици Србији, као у свим правно уређеним државама, поштује начело владавине права, уставност и законитост, оштећени војни пензионери су се понадали да ће им надлежни органи, након наведених децидних и аргументованих одлука Уставног суда по закону ускладити – повећати пензије и исплатити закинути део пензија. Међутим, са запрепашћењем и револтом, суочени су са чињеницом да надлежни државни органи игноришу одлуке Уставног суда па, и даље, мимо закона и опште обавезујућих ставова Уставног суда, одбијају захтеве и тужбе оштећених војних пензионера или неодлучивањем по тужбама опструирају остваривање предметних права. Конкретно:

1) На апел овог Удружења да се, коначно, поступи по одлукама Уставног суда и општеобавезујућим правним ставовима садржаним у њима:

• **Републички фонд за ПИО** одговара да се „одлуке Уставног суда односе на поступање Управног суда, а не на поступање Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.”;

• **Кабинет председника Владе Републике Србије** нас обавештава да су „предметни допис проследили Министарству финансија и Републичком фонду ПИО, на даљу надлежност”, не износећи свој став по том питању;

**Последња вест:
Управни суд прихватио
правни став
Уставни суда**

ПРИЗНАТО ПРАВО

Према најновијим информацијама Управни суд је донео више пресуда у извршавању Одлуке Уставног суда. Тим пресудама уважио је тужбе војних пензионера, поништио решења Републичког фонда ПИО и наложио да (РФ ПИО) поново одлучи по захтеву, уз образложење које је у целини преузео из одлука Уставног суда. То значи да Управни суд, једнако као Уставни суд, сматра да војним пензионерима припада ванредно повећање пензија за 11,06 одсто од 1.1.2008. године.

Правни став садржан у пресуди је обавезујући за управне органе Фонда.

• **Министарство правде и државне управе (сектор за правосудје и међународну правну помоћ)** нам је вратио захтев, уз обавештење да решавање по њему „не спада у надлежност овог министарства”;

• **Министарство рада, запошљавања и социјалне политике**, нас обавештава да „нема правног основа да наложи Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање да изврши усклађивање војних пензија за 11,06%”, игноришући чињеницу да је тај правни основ садржан у закону и децидним и аргументованим одлукама Уставног суда.

Фотокопије напред наведених аката – одговора прилажемо.

2) **Управни суд Србије** је најпре

тужбе одбијао, уз образложење да војни пензионери немају право на предметно повећање пензије јер у 2007. годин нису били у систему ПИО Републике Србије. Након што је Уставни суд, уважавањем уставних жалби војних пензионера, поништио такве пресуде, Управни суд, доследан опредељењу да се то право војним пензионерима ускрати, поново одбија тужбе, али сада уз образложење да је просек војних пензија у 2007. години био већи од 60% просечне зараде корисника у осигурању запослених. Уставни суд је уважио уставне жалбе и поништио и те пресуде, али Управни суд опструира законито решење предметног права војних пензионера, тако што не доноси одлуке по тужбама, како у предметима где је Уставни суд поништио пресуде, тако и оним где пресуда није била донета. За илустрацију, наводимо пресуду Управног суда У.10614/13 од 25.09.2013. године, која је поништена одлуком Уставног суда Уж-8405/2013 од 11.12.2013. године, али нова одлука још није донета иако је прошло више од три месеца.

3) **Врховни касациони суд** се у својим одлукама рев. бр. 260/2013 од 17.10.2013. и рев. бр. 1170/2013 од 31.10.2013. године, чије фотокопије прилажемо, директно супротставља правном становишту Уставног суда садржаном у одлукама којима су усвојене уставне жалбе оштећених војних пензионера;

4) **Првостепени парнични судови** поступају различито: неки поштују правна становишта садржана у одлукама Уставног суда и досуђују накнаду штете тужиоцима – војним пензионерима, део их одбија тужбене захтеве, а већина одлаже доношење пресуде. Виши судови углавном не доносе одлуке по жалбама и тако, објективно цењено, опструирају извршавањем одлука уставног суда, а поједини доносе одлуке директно супротстављене општеобавезујућим правним становиштима Уставног суда. За илустрацију, прилажемо пресуду Вишег суда у Нишу Гж 383/14 од 06.03.2014. године.

Напред изложено стање у погледу извршавања и поштовања одлука Уставног суда неминовно намеће питање сврсисходности и делотворности института уставне жалбе као ванредног правног лека. Стога, а у име преко 28.000 својих чланова, односно преко 38.000 оштећених војних пензионера, апелујемо да Уставни суд при одлучивању по уставним жалбама војних пензионера у предметним споровима:

1) Основом чл. 104. ст. 2. Закона о Уставном суду утврди начин извршења донетих одлука, и

2) Основом чл. 89. ст. 3. Закона о Уставном суду, подносиоцима уставне жалбе досуђује накнаду трошкова поступка и нематеријалне штете, коју трпе због кршења на уставу и закону заснованих права више од шест година”.

Седница Главног одбора УВПС

ЗНАЧАЈНИ ПОМАЦИ

Недавно је у Удружење је стигао захтев Министарства одбране да се хитно у састав Управног и надзорног одбора Фонда за СОВО предложи представници најмногљудније организације корисника војне пензије

У хорској сали Дома ВС 27. марта одржана је 18. седница Главног одбора УВПС на којој је разматран извештај о материјално-финансијском пословању УВПС у 2013. години и извештај Надзорног одбора о контроли материјално-финансијског пословања. Било речи и о стању и проблемима у остваривању здравствене заштите корисника војне пензије, поднета информација о стамбеном обезбеђењу корисника војне пензије, формирана комисија за припрему предлога кандидата за функције које бира Скупштина и ГлОд УВПС. Донета је и одлука о додели изузетне једнократне социјалне и хуманитарне помоћи и одлука по приговору на решења ИзОд за једнократну социјалну и хуманитарну помоћ.

Председник УВПС Љубомир Драгањац је већ на почетку седнице обавестио чланове Главног одбора да су у последње време друга удружења ветерана покушавала да, мимо сваке логике и права, у Министарству одбране издејствују равноправност у заступљености у одговарајућим органима који се баве војнопензионерском популацијом и свему другом што живот значи. Други су, дакле, на неки волшебан процедуралан начин хтели да преотму примат који по броју чланова припада УВПС. После свестраног и објективног сагледавања свих елемената с тим у вези, а посебно чињеница да је претходна власт у органе Фонда за СОВО одредила људе који немају никакве везе са УВПС, Министарство одбране је реаговало, захтевајући да Удружење хитно достави предлоге за три члана Управног одбора и једног члана Надзорног одбора Фонда за СОВО. Тиме, по свему судећи, отпочиње нова ера у деловању УВПС.

Члановима Главног одбора Драгањац је представио шта је све у међувремену Удружење предузело у остваривању права, посебно у вези са ванредним повећањем пензија за 11,06 одсто.

У припремљеном извештају за ову седницу стоји, између осталог, да је упућен је захтев председнику Владе Републике Србије, Министарству финансија, Министарству правде и државне управе и Министарству рада, запошљавања и социјалне политике у коме је захтевано да су, према одредбама члана 271. Устава Републике Србије и члана 104. Закона о уставном суду, државни и други органи којима су поверена јавна овлашћења, дужни да поштују

На последњој седници ГО сумирани су резултати тромесечног рада

и извршавају одлуке Уставног суда, па је то дужан да чини и Фонд ПИО и надлежни судови, као и Влада Републике Србије.

Захтев Републичким фонду за ПИО

Од наведених органа је захтевано да Републички фонд за ПИО неодложно ванредно усклади – повећа пензије корисницима војних пензија за 11,06 одсто од 1. 1. 2008. године, да на тако усклађене износе пензија аплицира сва досадашња усклађења и тако утврђени износ пензије усклађује и исплаћује убудуће, да исплати износ закинутог дела пензије од 1. 1. 2008. године до почетка исплате припадајуће пензије по закону.

Министру одбране и Управи за војно здравство Министарства одбране достављене су примедбе и предлози на нацрт Закона о здравственој заштити и здравственом осигурању војних осигураника. Управа за војно здравство Министарства одбране одговорила је нашем Удружењу, наводећи да ће радни тим формиран за припрему предметног нацрта разматрати све примедбе и предлоге који су достављени.

Достављен је захтев председнику Управног суда да тај суд поступи по одлукама Уставног суда, јер је протекао разумни рок одређен у ранијим одлукама Уставног суда (60 дана од достављања Одлуке). Захтевом је тражено да Суд поступи по одлукама Уставног суда и донесе мериторне одлуке по тужбама оштећених војних пензионера.

Захтев је упућен и директору РФ ПИО госпођи Драгани Калиновић којим је захтевано, да се после друге Одлуке Уставног суда Уж-8405/2013 од 4. децембра 2013. године неодложно ускладе војне пензије од 11,06 одсто и да се исплати разлика од 1. 1. 2008. године.

Удружење се обратило главном и одговорном уреднику листа „Политика“ госпођи Љиљани Смајловић поводом текста објављеног о војним пензијама у том листу. Председник Удружења се писмом обратио и директору РТС господину Николи Миркову и главном и одговорном уреднику Информативног програма господину Ненаду Љ. Стефановићу у којем захтева да јавни сервис објективно извешава о војним пензионерима.

На захтев Удружења, од Републичког Фонда за ПИО су прибављени додатни статистички подаци о броју корисника војне пензије и просечним износима од значаја за позитивну одлуку по уставним жалбама.

Сачињен је Финансијски извештај о материјалном и финансијском пословању УВПС у 2013. години и достављен Агенцији за привредне регистре и Пореској управи.

Председник УВПС или чланови НзОд присуствовали су редовним скупштинама општинских организација Кикинда, Панчево, Пожега, Бачка Топола и на више изборних Скупштина месних организација у Београду.

Примедбе на рачун војног здравства

У организацији Управе за војно здравство МО (УВЗ) 27. фебруара одржан је састанак у вези са здравственом заштитом. Састанку су присуствовали представници УВЗ, Војномедицинске академије (ВМА) и Центра војномедицинских установа Београд (ЦВМУ). У име УВПС поред др Часлава Антића присуствовали су и представници градских одбора УВПС Ниша и Новог Сада. Састанком је руководио Начелник УВЗ бригадни генерал др Зоран Поповић.

У погледу примарне здравствене заштите у санитетским одељенима, стављена је примедба да већина одељења нису формацијски попуњена или поседују застарелу опрему, да се војни осигуранци на прегледу примају тек после 11 часова, а амбулан-

За одлучивање су најважније чињенице, на основу којих се чланови највишег органа УВПС опредељују за један од више предлога

та у Панчеву не може да се стави у функцију због непопуњености фармацеутом. Већина одељења располаже дотрајалим санитетским возилима, па искрсавају проблеми око функционисања хитне помоћи и кућног лечења. Цивилна служба хитне помоћи у неким места (Нови Сад, Крушевац) се нерадо одазива на позиве војних осигураника. Кадровски слична ситуација је и у ЦВМУ у Београду, где су услед недостатка медицинског кадра ходници пуни пацијената а лекари преоптерећени. Дат је предлог да се истурене амбуланте Бањица, Церак и Бежаниска Коса ојачају санитетским возилом како би се у случају потребе, кућне посете изабрани лекар могао да обиђе свог пацијента, чиме би се хитна служба ЦВМУ на Славији растеретила. Предложено је да се у ове истурене амбуланте поред интерниста шаљу и други специјалисти (пулмолог, уролог, педијатар и сл.)

Војну болницу у Нишу оптерећује недостатак средњомедицинског кадра, као и материјала за зубнопротетске радове. Оксигенотерапија се не спроводи јер Фонд за СОВО није обновио уговор са власником баро коморе.

На ВМА су и даље присутне потешкоће код заказивања за функционалне претраге, а укупну ситуацију оптерећује и пријем цивилних осигураника преко реда. Изнети су и конкретни примери малтретирања војних осигураника.

Градиће се геријатријски центар

Снабдевање лековима и даље је проблематично јер су војне апотеке полупразне а у неким местима цивилне апотеке нерадо издају лекове војним осигураницима (Бор, Бела Паланка и др.)

Фонд за СОВО још није регулисао исплату путних трошкова за коришћење сопствених возила. Још није регулисан дуг према Заводу за здравствену заштиту радника железнице у Чачку, због чега та установа на

прегледе не прима војне осигуранике.

Начелник сектора за лечење ВМА пук. др З. Шегрт изнео је да се улажу напори на скраћивање времена заказивања прегледа, а да војни осигуранници имају предност при заказивању. ВМА има само једну магнетну резонанцу и да се уместо седам дневно заказује по десет пацијената, а за војне осигуранике увели су прегледе и суботом.

Начелник УВЗ бригадни генерал др. Зоран Поповић истакао да је здравствени информациони систем почео са применом у ВМА, да је ове године планирана набавка лекова у износу од 5.100.000.000 динара и опреме у износу од 1.200.000.000 динара, да је планирана куповина једне магнетне резонанце за ВМА и 15 ултразвучних апарата за ВМА и остале ВЗУ. Од капиталних пројеката за ову годину планирана је изградња Геријатријског центра са 120 кревета и Опште болнице са 200 постеља у ВМЦ Карабурма. У циљу решања кадровског проблема дат је задатак да све ВЗУ искажу потребе за недостајућим кадрам, које ће бити достављене Управи за кадрове Сектора за људске ресурсе МО на решавање.

Министарству одбране достављени су следећи дописи: предлог да се у истурену амбуланту Церак на рад прими стоматолог Татјана Митровић, допис је уважен; Ургенција Фонду за СОВО да се исплате рачуни 333 радника железнице у Чачку, да би војни осигуранници могли да користе здравствену заштиту код ове установе; предлог УВЗ за побољшање здравствене заштите у ВБ Ниш; предлог УВЗ за активирање старе гарнизонске амбуланте у Панчеву; предлог - иницијатива УВЗ за отварање Геронтолошког центра са геријатријским одељењем на Карабурми.

Ове године укупно 197 станова

После више интервенција да се реши проблем снабдевања лековима војних осигураника у Источној Србији коначно смо 10.12.2013.г. од Фонда за СОВО примили информацију да су склопљени уговори са апотекама у Неготину, Кладову и Доњем Милановцу а да у Бору постоји апотека *Лили* (са којом постоји уговор) чиме је коначно проблем скинут са дневног реда.

Изузетно тешка стамбена ситуација корисника војне пензије у 2013. години незнатно је ублажена завршетком стамбеног насеља „Војвода Степа Спелановић“ у Београду где је 185 војних пензионера добило кључеве од новоизграђених станова.

У протеклој години стамбени орган Министарства одбране извршио је доделу 568 станова, од чега је 379 стамбених јединица или 67 одсто додељено лицима у активної слу-

жби, а 189 стана или 33 одсто корисницима војне пензије. Забрињавајући је податак да је у гарнизонима ван Београда додељено 45 станова од чега је пет припало пензионисаним лицима.

Током прошле године стан је решило и 97 корисника војне пензије доделом бесповратног кредита у висини 20.000 евра. До сада по овом основу поднето је 1972 захтева, а на исплату чека 232 лица. На месечном нивоу реши се у просеку 7 – 10 лица, па је на се на коначно решење чека и до две године.

Преко стамбеног органа Фонда за СОВО стан је добило 14 војних пензионера. До сада решена је 331 молба, а 217 лица је откупило стан.

Увећане трошкове становања преко Фонда за СОВО прима 1623 корисника војне пензије који су без стана.

У 2014.години, према подацима стамбеног органа, очекује се подела 197 стана од чега 164 у гарнизону Београд

Извршни одбор је на основу Правилника о начину коришћења средстава солидарности, члановима УВПС, разматрао достављене захтеве Оп-ГрОрг за доделу те помоћи, члановима УВПС. У периоду од 1.12.2013.године до 28. 2.2014. године, решено је позитивно 85 захтева и исплаћено 2.471.000,00 динара.

Евидентирање кандидата за највише функције у УВПС

Главни одбор је донео одлуку о формирању комисију за припрему предлога кандидата за функције које бира Скупштина УВПС састава. За председника комисије је одређен Божидар Бабић, а за чланове Зоран Вучковић, Саво Дринић, Вид Шарац и Павле Лучић. Комисија ће на основу пристиглих предлога из органа и организација УВПС евидентирати предложене кандидате за функције које бира Скупштина и ГЛОД; обавити разговоре и прибавити сагласност да прихватају функцију на коју ће бити предложени; припремити предлоге кандидата за избор које врши Скупштина и ГЛОД.

У складу са захтевом Министарства одбране – Сектора за буџет и финансије број 107-2 од 5. 2.2014.године и дневног реда седнице ГЛОД Скупштине УВПС број 72 – 1 од 6. 3.2014.године, одржана је телефонска седница у вези са предлогом Извршног одбора ГЛОД Скупштине УВПС да УВПС заступају три члана Управног одбора и један члан Надзорног одбора у Фонду за СОВО.

За чланове Управног одбора у Фонду за СОВО предложени су Светомир Обренчевић, Часлав Антић и Зоран Вучковић, а за члана Надзорног одбора у Фонду за СОВО Божидар Бабић. Министарство одбране тим потезом, у складу са репрезентативношћу Удружења, враћа мандате УВПС који су у ранијем периоду припадали нашој организацији. Ствари се тако мењају на боље. С тим у вези се очекује да ће Удружење моћи да утиче на здравствено и социјално осигурање војних осигураника.

Главни одбор УВПС је размотрио и усвојио извештај о материјално-финансијском пословању УВПС у 2013.години и извештај НЗОД о контроли материјално-финансијског пословања.

Приредио: **З. Пешић**

Обележавање 15-годишњице од агресије НАТО-а на Србију (СРЈ)

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

Научници, стручњаци и јавне личности из целог света на Међународној конференцији одржаној у Београду 22. и 23. марта најчешће су помињали: да се под хитно расформира НАТО, као реликт Хладног рата, да се прекине са политиком слободног интервенционизма и на међународну сцену врати поштовање слободе, независности и равноправности свих земаља и народа, да се укине Хашки трибунал и да Србија, у складу са правним нормама, затражи надокнаду причињене штете

Међународном скупу о агресији НАТО-а на нашу земљу присуствовало је више од 500 стручњака

Београдски форум за свет равноправних, Клуб генерала и адмирала Србије и СУБНОР Србије и Друштво српских домаћина, у координацији са Светским саветом за мир, реализовали су 22. и 23. марта 2014. године, у Београдском Центру „Сава“ Међународну конференцију „Глобалним миром против глобалног интервенционизма и империјализма“. Конференција је одржана поводом 15. годишњице оружане агресије НАТО на Србију и Црну Гору (СР Југославију). Мото Конференције је био „Да се не заборави“.

У раду Конференције је учествовало више од 500 научника, стручњака и јавних личности из области међународних односа и безбедности, из 50 земаља Европе и света.

Конференцији су присуствовали амбасадори и високи дипломатски представници више пријатељских земаља акредитованих у Србији.

Учесници Конференције су одали почаст жртвама страдалим током 78 дана бомбардовања и положили венце на споменике. Они су изразили поштовање према свим жртвама илегалне агресије НАТО-а против Србије и Црне Горе, према припадницима Војске Југославије, према Федералној влади Југославије, председнику Слободану Милошевићу и свим херојским браниоцима отаџбине. Сећајући се жртава агресије НАТО-а после 1999. године, настављања прогона политичких и војних лидера који су бранили отаџбину и који су послати илегалном Хашком трибуналу, укључујући председника Милошевића и друге, који је тамо преминуо. Сматрајући тај Трибунал илегалним, као средство пропаганде НАТО-а и политичке уцене, учесници Конференције захтевали су његово распуштање.

Дебата је протекла у конструктивном и толерантном дијалогу о најважнијим питањима и проблемима међународног мира и безбедности. Излагања су била усмерена на то како да се, у условима све чешће примене политике силе, дестабилизације појединих земаља и изазивања криза широм света, очува светски мир и пронађу начини за сузбијање глобалног интервенционизма, који угрожава међународни правни и политички поредак и свет гура ка ивици великог ратног сукоба.

У случају СРЈ згажена повеља

Учесници су анализирали узроке, поводе и последице агресије НАТО-а 1999, како за Србију и Балкан тако и глобалне последице за мир и безбедност у Европи и у свету.

Агресија НАТО-а против Србије и Црне Горе (СР Југославије), марта 1999. године, био је рат наметнут једној независној, сувереној европској држави, грубим кршењем основних принципа међународног права, а пре свега, Повеље УН и Завршног документа из Хелсинкија. То је била агресија изведена без сагласности и супротно мандату СБ УН. Зато она представља злочин против мира и човечности, тачку преокрета ка глобалном интервенционизму, грубом кршењу међународног правног поретка и негирању улоге УН. Тиме је успостављен модел интервенционизма који је касније коришћен у свим агресијама од Авганистана, Ирака и Либије, до Малија.

Да би прикрили праву суштину агресије и тако пред сопственом и светском јавношћу избегли осуду и одговорност, водеће силе Запада - САД, Велика Британија, Француска, Немачка и друге чланице НАТО пакта, њих 19, смислиле су цео арсенал еуфемизма како би том злочину против мира при-

бавили макар какав легитимитет. У име те тзв. „хуманитарне интервенције“, НАТО пакт, на челу са САД, неселективно је убијао становништво Србије, укључујући децу, немоћне и старе особе, уништио целокупну привреду, разорио инфраструктуру, загадио животну средину, са тешким и далекосежним последицама за здравље данашњих и будућих генерација.

Како се ради о злочину против мира и човечности, о грубом кршењу основних норми међународног права, земље чланице НАТО-а носе сваку одговорност за ту агресију, укључујући и ону за накнаду штете, у износу већем од 100 милијарди америчких долара, као и одговорност за коришћење оружја са осиромашеним уранијумом и других недозвољених средстава за масовно уништавање. С тим у вези, учесници Конференције су исказали да Србија и Црна Гора имају сва права да, пред одговарајућим међународним институцијама, покрену поступак против НАТО пакта и свих држава чланица, које су учествовале у агресији, у циљу остваривања права на надокнаду ратне штете, као и појединцима који су били жртве агресије.

Убрзање трке у наоружавању

После завршетка оружане агресије, она је настављена другим невојним средствима. Та продужена агресија се огледала: у насилној промени власти путем петоктобарског преврата 2000. године, који је инициран, финансиран и подржан споља, у првом реду, од стране чланица НАТО пакта; у уценама, претњама и условљавањима разних врста, како би се Србија одрекла свог државног суверенитета над Косовом и Мето-

хијом, као својим историјским и културно-цивилизацијским средиштем; у игнорисању елемената државног суверенитета Србије над Косовом и Метохијом, који је гарантован Резолуцијом 1244 СБ УН; у сталном истискивању уставно-правних функција Србије са Косова и Метохије. То је на крају резултирало противправним и противуставним самопроглашавањем независности Косова 2008. године, коју је признала већина земаља НАТО-а. Агресијом 1999. године грубо је прекршена Повеља УН, Декларација 1970. године о принципима међународног права, Финални акт Хелсинкија, Париска повеља за нови свет, пет резолуција СБ УН од 1998. до 2008. године, укључујући резолуције 1244 и 1785.

Одмах по окончању агресије, на Косову и Метохији је успостављена велика америчка војна база, „Бондстил“, прва и кључна карика у ланцу инсталирања низа америчких база у Бугарској, Румунији, Пољској, Чешкој и другим земљама Источне Европе. Агресијом НАТО-а против Југославије убрзана је трка у наоружавању, милитаризација европског континента и спровођење САД/НАТО/ЕУ стратегије „ширења на Исток“.

Кулминација те тзв. посредне доминације Запада према Србији, била је и крајње цинична пресуда Међународног суда правде о томе да проглашењем независности Косова и Метохије, није прекршено међународно право. Том пресудом је највиша међународна правна институција, у ствари, легализовала је једнострану сецесију, односно разбијање територијалног интегритета међународно признатих држава.

Агресија на Србију и Црну Гору (СР Југославију), марта 1999. године инаугурисала је један од најпугубнијих принципа и метода понашања великих сила Запада, са САД на челу, а то је принцип глобалног интервенционизма. То практично значи да САД, НАТО и Запад сами себи дају право да по слободној вољи и избору, у складу са својим стратешким интересима, утврђују где су у свету угрожени њихови интереси и да могу војно, или на друге незаконите начине интервенирати. Саставни део те стратегије је свргавање легално изабраних власти и довођење послушничких, марионетских режима који-ма се даје ореол „демократских“ власти.

У НАТО-у нема места за мирољубиве земље

НАТО је увек наступао као агресивни војни савез за ширење и наметање империјалних и неоколонијалних циљева најмоћнијих земаља Запада. Целокупно доасадашње искуство показује да НАТО стратегија глобалног интервенционизма оставља за собом хаос у међународним односима, огромне људске жртве, поделе и дугорочну беду и патње у свим земљама и регионима, који су непосредне жртве такве политике. Случајеви Балкана, Авганистана, Ирака, Либије, Сирије јасно о томе сведоче. НАТО је одговоран за разарање међународног правног поретка, за деградацију УН, за изазивање нове трке у наоружавању, за милитаризацију Европе, за дестабилизацију и изазивање криза у појединим земљама и регионима у свету. Отуда је НАТО стратегија супротна циљевима мира и безбедности, супротна демократским и цивилизацијским вредностима и основним људским правима. У таквој организацији нема места за мирољубиве земље, које своје интересе везују за пошто-

вање међународног права и система УН. Зато су се учесници Конференције изјаснили за укидање НАТО-а, као реликта Хладног рата, за прекид политике слободног интервенционизма и поштовање слободе, независности и равноправности свих земаља и народа. а мирољубиве земље, које својеквполитике. Сл

Опасна игра НАТО-а и ЕУ против Русије

Извоз демократије и диктирање културно-цивилизацијских образаца је постао уобичајени начин понашања сила Запада, пре свих САД, у њиховој тежњи да свет уређују

КОСМЕТ ВРАТИТИ СРБИЈИ

Учесници Конференције су изразили подршку суверенитету и територијалном интегритету Србије, уз решавање статуса Косова и Метохије у складу са Резолуцијом СБ УН 1244. Они су подржали следеће захтеве: слободан, безбедан и достојанствен повратак 250.000 прогнаних Срба и других неалбанца у своје домове на Косову и Метохији; реституцију узурпираних приватних, црквених, државних и друштвених имовине; реконструкцију 150 порушених цркава и манастира СПЦ, стотине порушених и преораних српских гробаља и хиљаде спаљених домова; спровођење ефикасних истрага о трговини људским органима, расветљавању судбине свих киднапованих и несталих Срба са Косова и Метохије и свим другим злочинима против српског народа, за које, до сада, нико није одговарао.

по сопственим мерилима и у складу са својим егоистичним интересима. Наметањем политичких и културних-цивилизацијских образаца је насиље над реалношћу и оно готово увек доводи до сукоба, унутрашњих немира, до дубљих раслојавања и подела, што за дужи време нарушава мир у свету и представља покриће за трано војно мешање. По том моделу настале су тзв. „обојене револуције“ у Грузији, Венецуели и Украјини и узурпирано „Арапско пролеће“ које је разорило и за више деценија уназадило земље као што су: Либија, Египат и Сирија.

Стратегија интервенционизма себи налази неколико мотива и циљева. То су контрола природних и развојних ресурса, прерасподела ресурса и геополитичког прекопоновања света, против и на штету замишљеног главног геополитичког противника. На тај начин је од стране САД/НАТО/ЕУ изазвана и криза у Украјини, чији се крај још не назире. Може се рећи да је украјинска криза највећа претња миру од времена завршетка краја Хладног рата. Уместо да се Украјина сагледава као најприроднија веза Русије и Европе, Запад је својим мешањем учинио да се она вештачки измести из свог природног културно-цивилизацијског и геополитичког амбијента и да се у потпуности привуче на Запад, не водећи рачуна о томе да то може довести до унутрашњих сукоба у самој Украјини и да би тиме били угрожени витални интереси Русије. Та опасна геополитичка игра Америке, НАТО и ЕУ против Русије, која се преко леђа Украјине води под „финим“, али лажним изговором о томе да је све то за добробит Украјинаца и њихово

демократско друштвено устројство, потпуно је занемарила последице такве политике на виталне интересе Украјине, њеног народа. мира и безбедности Европи и на глобалном плану. Учесници Конференције су се zaloжили за мирно политичко решење проблема у Украјини, без мешања и притисака са стране, за решење које ће гарантовати вољу њеног народа и уважавати њену улогу моста између Истока и Запада. Такво решење предпоставља одустајање од погубне стратегије ширења на Исток која је већ довела до дестабилизације у Европи. Учесници Конференције су изразили подршку народу Крима који је искористио своје право на самоопредељење и поновно уједињење са Русијом.

Учесници Конференције су поздравили часну иницијативу Генералне скупштине УН, којом је 2014. година проглашена међународном годином солидарности са народом Палестине.

Учесници су изразили солидарност са народима Латинске Америке у њиховим напорима да сачувају слободу, независност и суверенитет од агресивне империјалне САД стратегије. Они захтевају затварање базе у Гвантанаму и укидање блокаде против Кубе, као и ослобађање пет кубанских политичких затвореника из америчких затвора.

Одбацујући политику и поступке који угрожавају мир и безбедност, учесници Конференције су осудили планове и акције који су усмерени на дестабилизацију Боливијске републике Венецуеле. Координисане на силне акције у Каракасу и другим деловима Венецуеле део су стратегије домаћих олигарха и спољних фактора да акцијама саботаже, насилним провокацијама и уценама, спрече функционисање легално изабране владе и наметну политичке промене по својој вољи, а против интереса народа Венецуеле. Осуђујући те појаве, учесници Конференције су изразили солидарност са народом Венецуеле и подршку његовим храбрим напорима да очува слободу, понос и суверенитет земље и да буде господар своје судбине.

Забринутост због ревизије историје

Учесници су изразили забринутост због систематски организоване ревизије историје Европе 20. века, посебно због ревизије исхода Првог и Другог светског рата. То може да користи империјалистичким циљевима за прекрајање међународних граница, што води непредвидљивим последицама. Они су осудили од Запада подржану рехабилитацију фашизма и покушаје да се комунизам изједначи са нацизмом.

Учесници Конференције су посветили велику пажњу светској капиталистичкој економској кризи, која је довела до неспушеног социјалног раслојавања и осиромашења становништва наше планете, али и до наметнуте дужничке кризе у низу некада економски и цивилизацијски врло просперитетних земаља, као што су Грчка, Шпанија, Португалија, Италија и Кипар. Глобална криза настала је превасходно у земљама које су себе прогласиле центром светске цивилизације и које су себе наметнуле као неоспорне лидере света, као најнапреднији друштвени поредак, у којем неће бити потребе за озбиљним социјалним конфликтима и сукобима. Њени главни индикатори су

Жртва агресије НАТО-а не смео никада заборавити

РАНЕ У ПАМЋЕЊУ

Пројектили западног војног савеза убили су 79 дечака и девојчица српске, ромске и албанске националности. Страдала су деца у колевкама, на мостовима, у возовима, у родитељском загрљају

Уз одрасле грађане у агресији НАТО-а на Србију од 24. марта до 10. јуна 1999. године страдала су и неужна деца. То убицама у униформи и њиховим наредбодавцима никада не треба опростити нити заборавити.

Бојана Тошовић имала је само 11 месеци и три дана када је 11. априла. 1999. године бомбардовано Мерадаре. Ујутру, у тренуцима када се већина деце радује сунцу и новом дану, прекинут је живот ове бебе, прве дечје жртве агресије НАТО-а. Страдала је у својој кући у наручју оца Божице.

Мајка Марија Тошовић, описујући страдање детета и супруга, испричала је:

„Бојана. није могао дуго да заспи. Стално је гледао кроз прозор. Говорио је: „Неће ваљда, ноћас да ударе“. Онда је отишао до креветића, покрио Бојану. У неко доба, ноћи, пренео је наше прво дете из креветића и ставио између нас. Бојана је тако спавала до јутра, када је почело бомбардовање. Погођена је и наша кућа. Божица је телом покушао да заштити ћерку. Обоје су у тренутку били мртви“.

Сутрадан, 12. априла, ракетан је воз на мосту код Грделице. Међу путницима је био је и шестогодишњи Бранимир Стојановић из Алексинца. Погинуло је много путника. Угњенасано тело овог дечака нађено је у Јужној Морави тек 15 дана после напада.

Животи деце се прекидају. Бомбардовање се наставља. На Косову и Метохији и на југу Србије авиони НАТО-а изручују нове товаре бомби. Шеснаестог априла убијају петнаестогодишњу Ирину Митић. Живот је изгубила на њиви, док је у свом селу Рибинце код Врања помагала ујаку у сејању кукуруза. Истог дана приликом бомбардовања Вра-

Имао је само две године када су му бомбе НАТО-а пресекле живот: Марко Симић

ња страдала је и дванаестогодишња Милица Стојановић.

Самомо Милицу имали. Дуго смо је чekali и дочекали у мојој 33. години, после осам месеци проведених у болничком кревету, причала је Анка Стојановић, Миличи-на мама. Супруг Бора и ја смо живели за наше дете. Сада немамо за кога да живимо.

Сурдулица је бомбардована 27. априла. Под рушевинама у склоништу породичне куће у Чубиним ливадама, остали су загрљени са родитељима брат и сестра Миљана (15) и Владимир (12) Милић. Страдао је у истом тренутку и њихов рођак Миомир Милековић (17). Два пројектила су направила кратер пречника око десет метара. Одатле су извлачени делови пострадалих деце...

У нападу на избегличку колону у селу Ко-риша. код Призрена, Црвени крст Србије за-

Сања Маринковић, талентовани математичар

ЋАК СВИХ ГЕНЕРАЦИЈА

Приликом бомбардовања моста у Варварину, 30. маја, по подне, убијена је Сања Маринковић (15) даровити математичар, чији су бриљантни резултати наговештавали олимпијски успех. Била је ћак свих генерација школе у Варварину.

У тужби против своје државе немачки адвокат Урлих Дост је за Сањино и убиство још 24 цивила на варваринском мосту навео да је у у том градићу учињен страхан злочин. Тужба је одбијена.

бележио је да су породице Бакрије Ахмети-ја и Рамадана Хаснија, изгубиле у овом нападу више од петнаесторо деце од две до 12 година.

Дечаки и девојчице у Србији, свих 11 недеља бомбардовања, били су мета. пројектила, испалених испод крила „Милосрдног анђела“, како је, које ли ироније, названа акција, у којој је, према званичним подацима Југословенског комитета за сарадњу са Унићемом страдало 79 деце.

Мај 1999. године, напади авијације упркос упозорењу да су жртве и деца не престају. Седмог маја бомбе падају на Ниш и у бли-

масовна незапосленост, посебно младих, висока задуженост држава, пад привредних активности и слично. Они су подржали спонтане народне протесте против наведеног.

Очито је да је Европи и већини осталог света наметнут неолиберални културно-политички и економски образац, који не функционише. У трагању за излазима из овог свеопште блокаде, најмоћније земље света настоје да период кризе превале на леђа других земаља и народа, који се фигуративно називају светском периферијом, а међусобно бију битку за светски престиж и притом руше старе цивилизације и насилно смењују владајуће режиме, који им нису по вољи. Све то међународну сцену чини конфликтном и веома подобном за избијање сваковрсних сукоба од оних унутрашњих, преко регионалних, до глобалних.

Учесници Конференције су са забринутости констатовали да у Европи и даље постоји истурена америчка војна инфраструктура, као што су одбрамбени ракетни системи, техничко нуклеарно наоружање и конвенционалне снаге, што води дестабилизаци-

ји на регионалном и глобалном плану.

Светску економску кризу не могу решити штампање трилиона долара и поправке постојећег система, већ напуштање неолибералног концепта и изградња новог, хуманог друштва социјалне правде, равноправности и бољег живота за сваког човека и све народе на планети. У центру новог система друштвених односа мора бити човек и његове економске, социјалне, културне и хуманитарне потребе, а не профит и еготи-стични интереси тзв. економске и политичке елите.

Уређен свет прескаче ратну катаклизму

У оквиру Међународне конференције, одржан је и Форум младих, на којем је оцењено да светска криза и глобализација интервенционизма угрожавају, у првом реду, права и перспективе припадника младих генерација. У многим земљама Европе и света млади до 30 година чине око 60 одсто укупног броја незапослених. Млади траже

хитне промене у друштвеним односима, као и на међународном плану, које обезбеђују активно укључивање младих у привредне, политичке и друштвене токове, преузимање одговорности за сопствену будућност на унутрашњем и међународном плану. Млади се залажу за друштво социјалне правде, универзална људска права, као што су: право на рад, бесплатно образовање, социјална сигурност и здравствена заштита. Млади се залажу за демократизацију међународних односа, за поштовање међународних права, против трке у наоружавању, милитаризације и неоколонијализма.

Једино уређени свет ослобођен доминацијом империјализма и милитаризма, има шансу да избегне ратну катаклизму. Глобална економска криза и њене последице за народне масе наглашавају потребу за промену система који је извор експлоатације, ратова и беде. Апсолутно је неприхватљиво и противно међународном праву да се регионални центри моћи, као што су НАТО и Европска унија, наметну као замена Савету безбедности и Уједињеним нацијама.

Једина међународна заједница то су Ује-

зини велике пијаче код тврђаве, погађају и студенткињу медицине Љиљану Илић(26). Она је у град пошла на контролу из из села у које се склонила од бомбардовања. Требало је одмах да се врати, али је родитељима јавила да ће остати још један дан, па се са свекром Симеонком Спасић запутила на пијачу по прве мајске трешње.

- Ишле смо руку под руку, јер се Љиљана због седмог месеца трудноће ослањала на мене - сећа се Симеоника, која је од тог дана инвалид без ноге. Одјеном је грунуло и ми смо се срушиле, а када је дошла хитна помоћ, све ми се замрачило. Пробудила сам се у болници и сазнала да је за снају све било узалуд: један гелер био је фаталан и за њу и за бебу.

Академик и песник Стеван Раичковић у тим тренуцима пише: „Ово што се догађа остаје трајно забележено у историји. А нама, ране у памћењу, Ко да заборави страдалу децу? Ко може да опрости?“

Професор др Војислав Ђетковић, сликар и педагог, говори: Ако страда неко старији, може се рећи да је у животу завршио много од онога што је хтео. Оставио за собом своје дело и успомене. Ако погине војник, он је може се рећи, на то припремљен. Али ако погине дете, невино, цвет који се тек отвара, онда је то злочин који се никад не сме заборавити. Наша деца су страдала, под бомбама најмоћнијих сила. света. Чему та моћ, кад невини деца страдају?“

Последњег дана маја 1999. године догодио се напад на Нови Пазар. био је то дан трагедије за породице Симић и Роглић. Убијен је Марко Симић. Имао је само две године. Страдао је са оцем у загрљају. Истог дана пројектили агресора убили су и Марка Роглића, ђака првака. Погођили су га на путу од школе до куће.

Било је то последње 79 дете каје је страдало од бездушнoг бомбардовања НАТО-а. Агресору као да је било мало то што је страдало више пд 2000 нејужних грађана, па је посрнуо и на децу, на још нерасцветани цвет, на малишане који су тек требали да живе.

Остаје заветна порука да жртве не заборавимо а злочинцима никада не опростимо нечовештво.

Ранко Бабић, новинар

дињене нације, а не самоизабране чланице било којих регионалних групација. Морамо се борити за то да међународно право има универзални карактер и да једнако обавезује велике и мале земље, развијене и неразвијене. Морамо се још одлучније борити за очување цивилизацијских тековина као што су слобода, морал и достојанство, одлучно одбијајући подметања свих сурогата корпоративног капитализма и империјализма, војно-индустријског и финансијског капитала.

Учесници Конференције су истакли да је за остваривање тих циљева неопходно активно радити на мобилизацији свих мирољубивих снага, за одбацивање свих врста војних и освајачких амбиција против било које земље, без обзира на то ко су њихови носиоци. Упоредо с тим, неопходно је мобилисати све снаге у циљу изградње демократских међународних односа, на принципима Повеље УН, међунаордног права и стриктног поштовања неповредивости и независности свих земаља, њиховог територијалног интегритета и немешања у унутрашње ствари. Такав свет био би по мери човека и у ту велику утопију треба веровати и за њу се истрајно борити, главна је порука ове Конференције.

Припремио **З. П.**

Изложба о агресији НАТО-а 1999. године

По свему судећи изложба о догађајима од пре 15 година обићи ће свет

ФОТОГРАФИЈЕ ОПТУЖУЈУ

У Центру „Сава“ у присуству многобројних званица из света и Србије 21. марта отворена је изложба „Агресија НАТО-а, 15 година после“, чији су организатори Клуб генерала и адмирала Србије, Београдски форум за свет равноправних и СУБНОР Србије.

Изложбу је отворити генерал-потпуковник у пензији Љубиша Стојимировић, председник Клуба генерала и адмирала Србије, који је између осталог рекао:

- Изложба је наш документ којим осуђујемо злочин НАТО пакта извршен пре 15 година против СРЈ. Изложба је порука агресору и мирољубивом свету да се злочиначка агресија не заборавља и не опрашта. Злочин је остао без казне, али ће будућност кад-тад, на основу историјске истине, моћи да донесе пресуде. Изложба документује вишедимензионално убијање СРЈ и њених грађана и документује агресорове илузије да ћемо на коленима бити за три-четири дана, а ми смо злочине истрпели 78 дана. Изложба документује мржњу и бес целата-убица што је жртва била несхватљиво храбра и поносна. Изложба је документ о подршци и дивљењу слободољубивог света широм планете према нашој одбрани, снази, врлинама и пркосу нашег народа. Изложба је оригинални споменик убијеним грађанима, погинулим војницима и полицајцима. Икона наше изложбе је двогодишња жртва НАТО убица, мала Милица Ракић“.

Реч је о својеврсној ретроспективи страдања српског народа 1999. године, која има више целина: агресија, одбрана отаџбине, жртве агресије, еколошке последице, протести код нас и у свету, жи-

вот под бомбама НАТО-а и последице агресије. Од посебног значаја је део изложбе који сведочи о еколошкој катастрофи – екоциду, погубној употреби муниције са осиромашеним уранијумом која и данас убија, а то ће чинити још много деценија и векова.

Аутор изложбе је Милен Чуљић, академски сликар, један од ретких интелектуалаца који је много истраживачких година посветио утврђивању чињеница што говоре о размерама последица агресије НАТО-а. На фотографијама знаних и незнатих фото-репортера, објављено је изузетно сведочанство о злочинима јединог преосталог војно-политичког савеза у походу на свет.

- Фотографије су аутентични докази о злodelима са лица места. Понекад једна фотографија казује више од десетина страница исписаног текста. Хвала знаним и незнатим фоторепортерима који су овековечили нашу трагедију. Било би добро када би сви они који поседују значајне фотографије из тог времена упутили их Клубу генерала и адмирала Србије или Београдском форуму за свет равноправних. Морамо то сведочанство да сачувамо за нараштаје који долазе. Изложба носи печат времена и покушај је да се од заборава истргну значајне чињенице.

У уметничком делу програма отварања изложбе учествовали су Татјана Олујић, Катарина Симоничић и Алекса Васић.

Логистичку подршку у реализацији изложбе пружили су Друштво српских домаћина и „Милениум груп, д. о. **З. П.**

Ваздухопловци у Дану сећања ПОНОСНИ БРАНИОЦИ НЕБА

Низом комеморативних скупова широм Србије поводом 15-годишњице од почетка агресије Северноатлантске алијансе на СРЈ, обележен је 24. март - Дан сећања на жртве бомбардовања.

И Команда В и ПВО, активни и пензионисани припадници вида, на достојанствен начин одали су пошту колегама који су положили своје животе у одбрани земље. Полагању венаца је претходила комеморација одржана у Великој сали Команде, којој су поред команданта, генерал-мајора Ранка Живака и старешина Команде, присуствовали и Мирослав Јовановић, помоћник министра одбране за политику одбране, представници СО Земун, а и пензионисани припадници некадашњег РВ и ПВО, представници Клуба генерала и адмирала Србије, Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Удружења пилота „Курјаци са Ушћа“, Музеја ЈРВ, Удружења потомака ратника, Ваздухопловног савеза Србије и многи други.

На ратна дешавања од пре 15 година присутне је подсетио тадашњи командант вида Спасоје Смиљанић, генерал-пуковник у пензији. Након комеморације и полагања венаца у Галерији „Икар“ Дома ваздухопловства, отворена је изложба „Сведочења - Београд, пролеће 1999.“ Изложба, као својеврсно визуелно подсећање на те дане од пре 15 година, настала је у сарадњи Центра за фото таленте и Музеја ЈРВ. У име те две установе, изложбу су отворили Бранислав Матијас, председник Центра за фото таленте и потпуковник Иван Укић, начелник Музеја ЈРВ.

У име Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС) и Удружења војних пензионера Србије (општински одбор Земун), венце на споменик испред Команде В и ПВО положили су Љубиша Величковић, председник УПВЛПС, Цветко Јокановић, председник земунског огранка УВПС и Љубиша Антонијевић, члан УПВЛПС

УВП Крушевац

ПОШТА ПАЛИМ ЈУНАЦИМА

Венце на спомен обележје палим борцима 125. моторизоване бригаде, 24. марта положили су делегација Управе града Крушевца, Команде гарнизона са командантом пуковником Синошом Кресовићем на челу, Центра за усавршавање кадрова АБХО, Центра за обуку логистике, 246. батаљона АБХО, УВП Крушевац (председник Душан Самарцић, Мирослава Ђорђевић и Зоран Петровић) затим ОРВС, Удружења РВИ, СУБНОР-а, Удружења бораца ратова 1991-1999. године, Удружења за неговање слободарских традиција, Кола српских сестара Крушевац и породице погинулих бораца.

Након одавања поште палим борцима, одржан је парастос а затим су породице палих бораца упалиле свеће и положили цвеће за своје најмилије.

Отварајући комеморативни скуп, командант

гарнизона пуковник Синоша Кресовић је рекао:

- Окупили смо се да још једном одамо пошту и захвалност нашим палим борцима за слободу и част отаџбине. Ми, њихови саборци, који смо присутни данас у овом строју, дугујемо им вечну захвалност за све што су учинили у одбрани отаџбине, дајући највредније што су имали – своје животе, како би сачували оно што су наши преци вековима бранили на овој балканској ветрометини.

- Данашњи дан – Дан сећања на оне које више нису међу нама, нека буде надахнуће садашњим и будућим генерацијама, како се брани слобода отаџбине, као и опомена свима онима који се дрзну да нам угасе огњишта, покушају да нас протерају са кућног прага и избришу наше историјско памћење.

Поводом сећања на петнаестогодишњицу, а у сарадњи са Културним центром Крушевац и Основном школом Ј. Ј. Змај одржан је краћи уметнички програм.

Након комеморативног скупа уследила је посета Спомен-соби и пријем породица погинулих бораца и гостију код команданта.

мр Александар Симоновски

Забележено
у Зрењанину

ОДАТА ПОШТА СТРАДАЛИМА

Свечаним полагањем венаца на спомен обележје је посвећено ратовима од 1991. до 1999. године у Зрењанину је, 24. марта, обележена 15-годишњица од почетка бомбардовања СР Југославије. Спомен обележје са чесмом подигнуто је 2011. године по пројекту архитекте Милице Ковач.

У ту активност укључио се и Општински одбор УВП Зрењанин, кога је представљала делегација у саставу Лазар Дубравац, Милутин Стевић и Ахмо Пељто.

Венце су још положили и представници: Средњебанатског округа, града Зрењанина, Удружења бораца ратних сукоба од 1990. до 1999, СУБНОР-а, ратних ветерана, ратних и мирнодопских војних инвалида и чланова породица погинулих.

- Обавезни смо да чувамо сећање на сваки детаљ и свачији подвиг из тих дана, али и на цинизам моћних према нашем народу и земљи. Деценију и по после свега већина њих не показује кајање ни намеру да на било који начин обештети нашу земљу – рекао је овом приликом мајор Бранислав Кавалић, председник Удружења бораца ратова од 1990. до 1999. године.

Л. Дубравац

Сомборци обележили
годишњицу агресије НАТОа

СМРТ НИЈЕ УМИРАЊЕ

Усомборској касарни „Аеродром“, на споменик „Има смрти, нема умирања“. Градска организација УВПС тог града положила је венце.

Прва жртва бомбардовања био је старији водник Радован Медић. Погинуо је извршавајући свој задатак. Часно и храбро је бранио своју замишљу, исказујући патриотизам и оданост народу.

У немилосрдном бомбардовању аеродрома Сомбор уништени су многи објекти, међу којима и полетно-слетна стаза, хангари, стајанке, рулне стазе, зграда поште и друго. Причињена је велика материјална штета.

С. Дринић

Одговор УВПС из Министарства рада, запошљавања и социјалне политике

НЕМА ПРАВНОГ ОСНОВА

После обраћања председника УВПС Љубомира Драгања из Министарства рада, запошљавања и социјалне политике стигао је одговор који је потписао помоћник министра Зоран Милошевић. Допис преносимо у целости:

„Поводом Вашег обраћања овом министарству а у вези са правом војних пензионера на ванредно усклађивање војних пензија, указујемо вам следеће:

Законом о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 85/05), који се примењује од 1. јануара 2006. године, измењена је одредба члана 80. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, и ређен је начин усклађивања пензија, тако да се пензија од 1. априла и 1. октобра текуће године усклађује, на основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у претходних шест месеци. Одредбом члана 73. истог закона, уређен је начин усклађивања у 2006, 2007. и 2008. години, а одредбом члана 75. став 1. истог закона, предвиђена је могућност ванредног усклађивања, уколико просечни износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћене за претходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике. У том случају пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60 % просечне зараде без пореза и доприноса исплаћених у претходној години.

Ова заштитна одредба имала је за циљ заштиту стандарда „цивилних” корисника пензија.

Ванредно усклађивање пензија извршено у јануару 2008. године, а након добијања званичних података о просечној заради без пореза и доприноса у 2007. години, који су били познати тек на крају јануара 2008. године, а који су показали да просечан износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћен за претходну 2007. годину, износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса. Наиме, просечна зарада без пореза и доприноса је у 2007. години у Републици Србији износила 27.759,00 динара, а просечна пензија корисника у Републичком фонду за ПИО је износила 14.996,00 динара, што је 54,02% од просечне нето зараде. Дакле, решењем Републичког фонда за ПИО од 25. јануара 2008. године, извршено је ванредно усклађивање пензије за 11,06% ради обезбеђивања да се износ просечне пензије корисника овог фонда доведе на ниво у висини од 60% просечне нето зараде у републици Србији.

Из наведених података је очигледно, да приликом статистичких обрачуна просечне пензије за 2007. годину, у укупној маси нису биле обухваћене војне пензије, јер би у том случају просечна пензија била изнад наведеног просека, па ни ванредно усклађивање сигурно не би било 11,06%, пошто је неспорна чињеница да је учешће просечне пензије корисника војних пензија (од 26.425,49 динара), у просечној заради (27.759,00 динара) у 2007. години износила 95,20%.

С обзиром да корисници војних пензија од 2008. године, до данас, покрећу управне поступке и управне спорове пред Управним судом, као и поступке пред редовним судовима и Уставним судом Србије, установљена је различита судска пракса. Наиме, управо због те чињенице да су покренути масовни спорови по тужбама корисника војних пензија, да судска пракса неједначена, и да се ради о правном питању од општег интереса, ради правилног тумачења права и Врховни касациони суд је 17.10.2013. донео одлуку по ревизији. Овом одлуком укинута су пресуде Вишег суда и Основног суда у Новом Саду у делу којим је обавезан Републички фонд за ПИО, да тужиоцу исплати разлику пензије због неусклађивања војних пензија за 11,06%. Надаље, као што и ви указујете и Уставни суд је донео више одлука којим је углавном поништавао одлуке Управног суда, или налагао вишим судовима да понове поступак.

Дакле, имајући у виду све напред изнето, ово министарство нема правног основа да наложи Републичком фонду за ПИО, да изврши усклађивање војних пензија за 11,06 од 1.1. 2008. године. Међутим, у случају када постоји правоснажна судска пресуда, Републички фонд за ПИО, по истој ће увек доследно поступати”.

Ново обраћање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање

НЕОДЛОЖНО УСКЛАДИТИ ПЕНЗИЈЕ

Председник УВПС Љубомир Драгањац упутио је акт насловљен на директора РФ ПИО Драгану Калиновић. Писмо објављујемо у целости:

„Захваљујемо што сте, иако крајње неажурно, ипак одговорили на наш захтев да поступите по одлукама Уставног суда и ванредно ускладите војне пензије за 11,06% од 1. 1.2008. године, али упозоравамо да одбијање да то учините јер „се одлука Уставног суда односи на поступање Управног суда, а не на поступање Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање” није у складу са релевантним одредбама Устава, Закона о Уставном суду и Закона о општем управном поступку.

Наиме:

- Чланом 171. Устава Републике Србије прописано је да је свако дужан да поштује и извршава одлуку Уставног суда;

- Чланом 87. Закона о Уставном суду прописано је да се одлука Уставног суда односи и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији, а чланом 104. истог Закона прописано је да су државни и други органи и организације којима су поверена јавна овлашћења дужни да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке Уставног суда;

- Чланом 251. Закона о општем управном поступку прописано је да орган против чијег је решења покренут управни спор може до завршетка управног спора, ако уважава све захтеве тужбе, поништити своје решење из оних разлога из којих би суд могао поништити такво решење.

Следствено напред цитираним одредбама, Одлука Уставног суда Уж-8405/2013 од 11.12.2013. године, с једне стране, односи се на све оштећене војне пензионере без обзира да ли су покренули управне поступке и управне спорове ради остваривања закинутог права, а, с друге стране, обавезујућа је за све органе у ланцу одлучивања о предметном праву, укључив и Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање.

Будући да је Уставни суд у Одлуци Уж-8405/2013 од 11.12.2013. године заузео децидно и аргументовано становиште да и војним пензионерима треба ванредно ускладити – повећати пензије за 11,06% од 1. 1.2008. године једнако као и цивилним пензионерима, Републички фонд за ПИО је овлашћен и дужан да, не чекајући на одлуку Управног суда, подносиоцу тужбе у конкретном предмету, али и свим осталим оштећеним војним пензионерима, ванредно усклади – повећа пензију за 11,06% од 01.01.2008. године. Уколико би Републички фонд за ПИО, као тужени орган, поступио по одлуци Уставног суда, што је овлашћен и дужан учинити, даље вођење управног спора би било беспредметно. У противном, Управни суд је дужан да поново одлучи по тужби у складу са одлуком Уставног суда.

Са напред изнетих разлога, поново апелујемо да Републички фонд за ПИО неодложно поступи по одлуци Уставног суда и ванредно усклади војне пензије за 11,06% од 01.01.2008. године.

Саопштење УВПС
поводом одговора
Министарства правде

НЕОБИЧАН ОДГОВОР

Удружење војних пензионера Србије изненађено је одговором Министарства правде и државне управе у коме се наводи да оно није надлежно за решавање захтева који се односи на непоступање судских и државних органа Републике Србије према одлукама Уставног суда Србије.

Подносак Министарству правде и државне управе је управо с намером да надлежно министарство, у складу са највишим прав-

ним актом државе, помогне да се проблем ванредног усклађивања војне пензије коначно реши, онако како је одлуком највише судске инстанце у држави регулисано. Није, дакле, Удружење војних пензионера Србије очекивало да Министарство правде донесе пресуду, али је било уверено да ће Министарство реаговати у складу са својим надлежностима да се поштују Устав и закони.

Према децидним одредбама члана 271. Устава Републике Србије и члана 104. Закона о уставном суду, државни и други органи којима су поверена јавна овлашћења дужни су да поштују и извршавају одлуке Уставног суда, па су то дужни да чине и Фонд ПИО и надлежни судови, као и Влада Републике Србије.

Одговор Министарства правде на поднесак УВПС

НЕМА НАДЛЕЖНОСТИ

Из Министарства правде и државне управе (Сектор за правосуђе и међународну правну помоћ) приспео је одговор насловљен на председника УВПС Љубомира Драгањаца. Тај допис доносимо у целости.

„У вези са Вашим поднеском упућеним Министарству правде и државне управе, дана 5.12.2013, обавештавамо Вас да решавање по Вашем захтеву не спада у надлежност овог министарства.

У прилогу Вам враћамо Вашу документацију”.

Одговор председника Управног суда листу „Војни ветеран”

УБРЗО ОДЛУКА

На захтев главног и одговорног уредника листа „Војни ветеран” да се Управни суд изјасни када се очекује доношење прве пресуде на основу Одлуке Уставног суда Уж-8405/2013 од 1.12.2013. године у вези са остваривањем права на ванредно повећање војне пензије за 11,06 одсто, председница Управног суда Јелена Ивановић је доставила одговор који објављујемо у целости:

„Поводом Вашег захтева за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја од 13. 3.2014. године, у смислу одредбе члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС”, бр. 120104 36/10), обавештавамо Вас:

-да предмети чији је основ спора усклађивање пензија војних осигураника у износу од 11,06%, који су формиран на основу одлука Уставног суда, којима се уважава уставна жалба, поништава одлука Управног суда и налаже Управном суду да понови поступак по тужби, имају статус приоритетних предмета за решавање због врсте спора и броја поднетих тужби;

-имајући у виду наведено Управни суд ће у што краћем року донети одлуке у извршењу одлука Уставног суда”.

Одговор Кабинета председника Владе Републике Србије

ПРОСЛЕЂЕН ДОПИС

Удружење војних пензионера Србије примило је одговор из Кабинета председника Владе Републике Србије на захтев председника Љубомира Драгањаца који се односи на ванредно усклађивање пензија за 11,06 одсто. Допис доносимо у целости:

„У вези са Вашим дописом 1 бр. 31-1 од 6.2. 2014. године, обавештавамо да смо предметни допис проследили Министарству финансија и Републичком ПИО фонду, на даљу надлежност.

Ресорно министарство и Републички ПИО фонд, обавестиће Вас о даљем поступању по овом предмету”.

Обраћање председника УВПС Управном суду

ПОСТУПИТИ ПО ОДЛУКАМА

Председник УВПС Љубомир Драгањак, поводом процеса за остваривање права на ванредно повећање војних пензија, упутио је допис Управном суду Србије. Писмо доносимо у целости.

„Одлучујући по тужбама корисника војних пензија (КВП) којима нису ванредно усклађене – повећане пензије за 11,06% од 1. 1. 2008. године, тај Суд је, најпре, тужбе одбио уз образложење да КВП немају право на то повећање јер у 2007. години нису били у систему ПИО Републике Србије. Након што је Уставни суд уважио више стотина уставних жалби поднетих против тих пресуда и поништио их уз налог да се поступак по тужби понови, Управни суд је, доследан опредељењу да се то право КВП ускрати, поново одбио тужбе КВП, али сада уз образложење да је просек војних пензија у 2007. години био већи од 60% просечне зараде корисника у осигурању запослених, па КВП не испуњавају законом прописани услов за предметно повећање пензије.

Према подацима којим располажемо, Уставни суд је уважио више стотина до сада решених уставних жалби поднетих против пресуда Управног суда којима су тужбе КВП одбијене из напред наведеног новосмишљеног разлога, утврдивши да су тим

пресудама повређена права подносиоца уставне жалбе на правично суђење и на једнаку заштиту права, уз децидно правно становиште да и КВП имају право на ванредно повећање пензије за 11,06% од 1. 1. 2008. године, те поништио ожалбене пресуде уз налог да Управни суд донесе нову одлуку по тужби подносиоца уставне жалбе. Искрпни разлози за такве одлуке Уставног суда садржани су у Одлуци Уставног суда број Уж-8405/2013 од 04. децембра 2013. године (објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 113/2013. године), на коју упућују све последње донете Одлуке.

Управни суд је био дужан поступити по напред наведеним одлукама Уставног суда, али то још није учинио, иако је протекао разумни рок опредељен у ранијем Одлукама Уставног суда (60 дана од достављања Одлуке).

Одуговлачење са доношењем мериторне одлуке о праву КВП на предметно повећање пензија резултира бројним негативним последицама: дуг се увећава; републички фонд ПИО је затрпан управним предметима по захтевима оштећених; ангажују се парнични судови, Врховни касациони и Уставни суд, а започео је и други круг парничних тужби за дуг из периода након подношења првих парничних тужби, а код бројне популације КВП је све већи револт и незадовољство.

Са напред изнетих разлога, апелујемо и очекујемо да тај суд неодложно поступи по одлукама Уставног суда и донесе мериторне одлуке по тужбама оштећених војних пензионера”.

Допуна поднеска Управном суду

ДОДАТНИ АРГУМЕНТ

Председник УВПС Љубомир Драгањак упутио је допуну поднеска Управном суду у којем захтева да хитно мериторно одлучи по предметним тужбама за ванредно усклађење војне пензије за 11,06 одсто. Тај акт доносимо у целости:

„Нашим актом 01 бр. 78-1 од 10.03.2014. године, чију фотокопију прилажемо, ургирали смо поступање тог Суда по тужбама корисника војних пензија против Републичког фонда за ПИО због одбијања да ванредно усклади – повећа војне пензије за 11,06% од 01.01.2008. године.

У међувремену, примили смо акт Републичког фонда за ПИО, 02 бр. 181-1370/14 од 06.03.2014. године, чију вам фотокопију достављамо, као додатни аргумент хитности поступања тог Суда по предметним тужбама КВП.

Будући да Републички фонд за ПИО, мада неосновно и неуставно, одбија да поступи по одлукама Уставног суда пре но што по њима поступи тај суд, поново апелујемо да тај суд хитно мериторно одлучи по предметним тужбама КВП и тако прекине даље мрцварење оштећених војних пензионера, као и управних органа Републичког фонда за ПИО и судови”.

Скупштина УВП Обреновца

ТРАСИРАНИ ЗАДАЦИ

Изборна Скупштина Општинског одбора УВП Обреновца, уз присуство 65 чланова, одржана је 28. марта. У име Извршног одбора УВПС скупку је присуствовао Остоја Поповић.

Скупштина је анализиран чеворогодишњи рад са посебним нагласком на активности предузетим у процесу остваривања закинутих права корисника војне пензија. Трасирани су и задаци за наредни мандатни период.

За председника ОпОр УВП Обреновца изабран је Србољуб Васић, за потпредседника Стојан Маринковић, а за члана Скупштине УВПС - Станко Божановић. Скупштина је изабрала девет Чланова Општинског одбора УВП Обреновца и три члана Надзорног одбора

С. Васић

Одговор РФ ПИО

ПОНАВЉАЊЕ ПОЗНАТОГ

Удружење војних пензионера Србије примило је одговор РФ ПИО на допис председника УВПС Љубомира Драгањца упућеном 24. децембра 2013. године. Одговор доносимо у целости:

„Поводом вашег захтева да Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање ванредно усклади пензије корисницима војних пензија за 11,6%, почев од 1.1.2008. године и исплати разлику до почетка исплате припадајућег дела пензије, који заснивате на Одлуци Уставног суда, обавештавамо вас следеће:

Одлуком Уставног суда број Уж-2666/2011 усвојена је уставна жалба Жарковић Радоја и утврђено да је пресудом Управног суда У.22662/10 од 21.4.2011. године подносиоцу уставне жалбе повређено право на правично суђење зајамчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије, док је у преосталом делу уставна жалба одбачена. Наложено је Управном суду да понови поступак по тужби изјављеној против решења Комисије Скупштине Фонда за социјално осигурање војних осигураника број УП-2 број 353/10 СП.529200 од 28. октобра 2010. године;

Управни суд је, по налогу Уставног суда у предмету Жарковић Радоја, поновио поступак и својом пресудом II 2У 8225/12 од 28.3.2013. године уважио тужбу и поништио решење Фонда за социјално осигурање војних осигураника са образложењем да се оспорено решење не може оценити законитим, с обзиром на то да у првостепеном и оспореном решењу није цењено да ли су испуњени услови из члана 75. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а у вези са чланом 193. став 1. Закона о Војсци Србије, уз усклађивање износа пензија војних осигураника. Суд налази да тужени орган није навео разлоге због којих се тужиоцу не може признати право на ванредно усклађивање пензије за 11,06%, у складу са чланом 75. Став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, односно да ли су просечне војне пензије исплаћене у 2007. години мање од 60% од износа просечне зараде, без пореза и доприноса у Републици Србији, на начин како то прописује наведена одредба закона, те након правилно утврђеног чињеничног стања, доноси закониту одлуку, за коју ће дати потпуне и правилне разлоге, у складу са законом.

У поступку извршења пресуде Управног суда у Београду, придржавајући се примедба и правног схватања суда као обавезник, у смислу члана 69. Закона о управним споровима, Дирекција фонда је поништила првостепено решење и наложила првостепеном органу да цени да ли именовани испуњава услове за ванредно усклађивање пензија за 11,06%, од 1.1.2008. године, у складу са чланом 75. Став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

На основу података о просечним го-

дишњим зарадама које је објавио Републички завод за статистику („Службени гласник РС“ број 8/08), утврђено је да 60% просечне зараде без пореза и доприноса у 2007. години у Републици Србији износи 16655 динара.

Према подацима које је објавио Републички завод за статистику у „Статистичком годишњаку Србије, 2008.“, просечна пензија корисника у осигурању запослених у 2007. години, износила је 14.966 динара, односно била је на нивоу 54,02% од просечне зараде без пореза и доприноса, те је са ванредним усклађењем од 11,06% од 1.1.2008. године доведена на ниво 60% просечне зараде без пореза и доприноса у 2007. години у Републици Србији.

У поновном поступку првостепени орган је утврдио да су просечне војне пензије исплаћене у 2007. години износили 26.425 динара, односно 95,20% од просечне зараде, па корисници војне пензије не испуњавају услове за ванредно усклађивање пензија, прописане одредбом члана 75. Став 1 Закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању, а у вези са чланом 193. Став 1 Закона о Војсци Србије.

Против решења донетих у поновном првостепеном поступку, у конкретном и другим случајевима, изјављене су жалбе, за које је Дирекција, као другостепени орган, по размотрењу списка предмета, утврдила да су неосноване. Управни сед је својим новим пресудама одбијао тужбе изјављене против другостепених решења фонда, са образложењем да је решењима правилно примењено материјално право, уз детаљно образложење.

Имајући у виду изнето, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање је у потпуности поступао у складу са Законом, као и пресудама Управног суда донетим у извршењу Одлуке Уставног суда.

Одлуком Уставног суда број Уж-8405/2013 од 11.12.2013. године, усвојена је уставна жалба Кнежевић Николе и утврђено да су пресудом Управног суда У.10614/13 од 25. Септембра 2013. године повређена права подносиоца уставне жалбе на правично суђење из члана 32. Став 1. Устава Републике Србије и на једнаку заштиту права из члана 36. Став 1. Устава, док је уставна жалба у преосталом делу одбачена. Ставом 2. Поништена је пресуда Управног суда У.10614/13 од 25. септембра 2013. године и одређено је да надлежни суд донесе нову одлуку о тужби поднетој против решења РФ ПИО – Дирекције Фонда, Београд, број 01-02/181.6.3. 2114/13 од 28. маја 2013. године.

Дирекција Фонда, поводом наведене одлуке, указује на то да се одлука Уставног суда односи на поступање Управног суда, а не на поступање Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. Имајући у виду изнето, Дирекција ће по доношењу нове одлуке Управног суда поступити у складу са правним схватањем суда“.

Девет породица војних пензионера добило кључ од стана

УСКОРО НОВА ПОДЕЛА

У просторијама Фонда за социјално осигурање војних осигураника 13. марта организована је скромна свечаност, на којој су уручени кључеви од станова за девет породица војних пензионера које су 1991. године избегле из отцепљених република СФРЈ, већина без кућних ствари. Кључеве је, уз присуство председника УВПС Љубомира Драгањца, генерал-потпуковника у пензији и председника Управног одбора Фонда за СОВО доцента др Вељка Тодоровића, бригадног генерала у пензији, представницима породица уручио директора Фонда за СОВО Влада Антонијевић, који им се и обратио пригодним речима.

„Две и по године након последњег усељења, обезбедили смо и уредили већи број станова за наше кориснике. Овом приликом уручићемо кључеве девет станова, а у другој половини марта ове године Управни одбор Фонда донеће одлуку о подели још 18 станова. Наведени станови биће усељени врло брзо, јер су извршене све потребне правке, рекао је између осталог Антонијевић.

Председник УВПС Љубомир Драгањца, честитајући породицама на добијеном стану после више од две деценије, нагласио је да се Удружење изборило да и ти станови могу да се откупе, пожелевши свима да што дужи и у спокоју уживају у њима.

Председник УО Фонда за СОВО Вељко Тодоровић изразио је задовољство да Фонд доделом станова испуњава социјалну мисију из своје надлежности.

З. П.

Мала хуманитарна статистика

БРИГА О ЉУДИМА

У периоду од августа 2012. године до 28. фебруара 2014. године (19. месеци) једнократну солидарну и хуманитарну помоћ добило је 521 корисника војне пензије (КВП) у износу од 18.642.800,00 динара. Просечни износи солидарне и хуманитарне помоћи је 35.782,00 динара.

У наведеном периоду захтева за помоћ је поднето 689 КВП од чега је позитивно решено 521 или 76 одсто захтева, а због неиспуњавања услова одбијено је 168 или 24 одсто захтева. Поднето је шест жалби које ће ГлОд разматрати на следећој седници.

Додела солидарне и хуманитарне помоћи
у фебруару 2014. године

УБЛАЖАВАЊЕ НЕДАТА

На основу Правилника о начину коришћења средстава солидарности за пружање помоћи члановима Удружења војних пензионера Србије, који се примењује од 1. септембра 2013. године, Извршни одбор је на седници одржаној 4. марта 2014. године, разматрао захтеве достављене у јануару и део захтева из фебруара 2014. године, и на основу прописаних критеријума и испуњених услова, донео је одлуке о додели јенократне социјалне и хуманитарне помоћи и то за:

А) Материјално стање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника

ОпОр Чачак РВ: 36.000,00 - по члану 4.319,11 динара,
ОпОр Прокупље КЛ: 29.000,00 - по члану 4.763,63 динара,
ОпОр Алексинац ЈА: 29.000,00 - по члану 5.170,89 динара,
ОпОр Ужице ЈЗ: 32.000,00 - по члану 5.262,17 динара,
ОпОр Суботица ВС: 36.000,00 - по члану 6.502,90 динара,
ОпОр Зрењанин МП: 29.000,00 - по члану 6.862,16 динара,
ОпОр Алексинац МЗ: 29.000,00 - по члану 7.100,33 динара,
ОпОр Земун КП: 29.000,00 - по члану 7.277,86 динара,
ОпОр Нови Сад БМ: 32.000,00 - по члану 7.330,04 динара,
ОпОр Ниш АР: 25.000,00 - по члану 7.407,72 динара,
ОпОр Краљево ТН: 32.000,00 - по члану 7.483,90 динара,
ОпОр Земун РВ: 32.000,00 - по члану 7.982,18 динара,
ОпОр Крагујевац ВГ: 32.000,00 - по члану 7.981,67 динара,
ОпОр Краљево АМ: 32.000,00 - по члану 8.266,30 динара,
ОпОр Врање МД: 29.000,00 - по члану 8.004,15 динара,
ОпОр Вождовац СН: 32.000,00 - по члану 8.592,73 динара,
ОпОр Чачак ЈМ: 32.000,00 - по члану 8.841,21 динара,
ОпОр Ваљево РЧ: 32.000,00 - по члану 8.899,90 динара,
ОпОр Краљево РВ: 32.000,00 - по члану 9.065,43 динара,
ОпОр Параћин БМ: 32.000,00 - по члану 9.140,61 динара,
ОпОр Бачка Топола НБ: 32.000,00 - по члану 9.147,82 динара,
ОпОр Свилајнац НР: 32.000,00 - по члану 9.256,80 динара,
ОпОр Палилула ТЛ: 32.000,00 - по члану 9.299,60 динара,
ОпОр Ћуприја ПЈ: 36.000,00 - по члану 9.530,81 динара,
ОпОр Вождовац КТ: 32.000,00 - по члану 9.779,55 динара,
ОпОр Смедерево РМ: 32.000,00 - по члану 9.917,23 динара,
ОпОр Лозница ЖТ: 32.000,00 - по члану 10.103,38 динара,
ОпОр Врање ЂД: 25.000,00 - по члану 10.689,47 динара,

Новчана средства ће бити уплаћена на текући рачун до 12. марта 2014. године

Извршни одбор

Из УВП Црне Горе

ОДЛУКА О РЕДОВНИМ ИЗБОРИМА

Главни одбор Удружења војних пензионера у Црној Гори одржао је прву седницу у 2014. години. Главна тачка била је припрема за одржавање редовних избора у оквиру Удружења.

Председник Драган Тиодоровић отворио је седницу и саопштио Одлуку и критеријум за изборе. Одлука кратка, војнички прецизна, у складу са Статутом и обухвата све елементе успешне реализације тог важног задатка у овој години.

Избори у мјесним организацијама спровешће се у марту, у општинским организацијама – у априлу и мају, а на нивоу удружења у јуну, када садашњем руководству истиче мандат.

Слиједи и порука за рационализацију финансијских средстава јер се избори финансирају само из средстава чланарине. Верује се да ће општине одобрити бесплатно коришћење друштвених просторија.

При предлогу кандидата за председника, потпредседнике,

Главни одбор и Извршни одбор водиће се рачуна да се предложени кандидати који ће у наредне четири године успешно водити удружење.

На крају закључак: председници општинских организација право-времено ће извјестити о датуму и мјесту одржавања изборних скупштина, а по завршетку изборних скупштина доставити извјештај са именима и адресама делегата и кандидата за органе Удружења.

Секретар Удружења Радивоје Здравковић информисао је присутне о броју додјелиених једнократних новчаних помоћи корисницима војних пензија са малим примањима, болесним и онима који су имали смртне случајеве. Са овом хуманитарном акцијом, нагласио је, треба наставити и сачинити евиденцију угрожених, болесних, усамљених и редовно их посјећивати. То им пуно значи јер имају осјећај да нијесу заборављени од другова. **Радивоје Здравковић**

Политичка и војна доктрина и
стратегија НАТО-а

ПОТЧИЊАВАЊЕ СВЕТА

САД и њихово спољнополитичко војно деловање углавном се и заснива на постојању измишљених непријатеља, па тиме и неопходног поседовања снажне војне силе, односно ОС САД и НАТО-а. Готово и да нема међународног догађаја у свету где САД са НАТО-ом нису, на овај или онај начин, биле присутне.

Северноатлански војни пакт (НАТО) основан је на иницијативу САД априла 1949. године, као легитимна и легална војно-политичка организација у складу са чл. 51 Повеље УН, са циљем заједничке одбране у случају агресије на неку њену чланицу у складу са чл. 2 Повеље Уједињених нација.

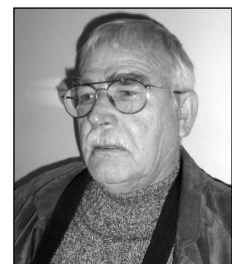
Почетни састав НАТО-а чинила је група земаља западног блока исте идеолошке опредељености и победница у Другом светском рату, да би се у протеклих 60 година проширио укључивањем и других земаља, нарочито после распада Варшавског уговора (ВУ), тако да данас броји 36 чланица. У саставу Оружаних снага (ОС) НАТО ушао је већи део јединица армија чланица свих видова и родова и највећи део ОС САД, са развијеном мрежом савезничких команди лоцираних широм Западне Европе и Северне Америке, са високим официрима америчких ОС на челу и под командом САД.

Доктрина и стратегија НАТО-а готово ни у чему се не разликују од политичке и војне доктрине и стратегије САД, сем у неким нијансама и питањима формално-логичне природе, која креира политику и стратегију НАТО-а и руководи реализацијом заједничких циљева ангажовањем снага Алијансе као сопствене оружане силе.

У складу са политичком и војном доктрином САД (да обезбеди контролу светских процеса и не дозволи стварање војних коалиција и савеза који би успоставили превласт и угрозили њене интересе у евроазијском региону), геополитички интерес НАТО-а била је (и остала) територија бившег СССР-а и медијтерански базен.

Америчко туторство и старатељство

Формирању НАТО-а као војно-политичког савеза пришло се због могуће опасности са Ис-

ПИШЕ:

генерал-пуковник у пензији
Јеврем М. Цокић

тока, односно Совјетског Савеза и земаља источне Европе, као мера превентивне заштите од евентуалног напада.

Стога је стратегија НАТО-а у Хладном рату полазила од чињенице да је СССР по огромном пространству, пребогат сировинама и демографским потенцијалом, представљао основну војностратешку и идеолошко-политичку националну опасност по безбедност и спољнополитичке амбиције САД.

Наравно, ангажовање САД на европском простору није учињено приоритетно из разлога спасавања Западне Европе, већ пре свега у циљу остваривања сопствених интереса. Снаге НАТО-а стога су распоређене широм европског простора, па и данас лоцирају у војним базама, како би се територија СССР држала у некој врсти обруча и тиме спречавао политички утицај и ширење комунистичке идеологије.

Учешће америчких снага на европском ратишту и победом над фашистичком Немачком, не само што је потврдило политички легитимитет САД да буде присутан у Европи и допринео оснивању НАТО-а, већ је отворио „врата“ ка Истоку и учинио први велики корак ка остваривању хегемонизма и доминације у свету.

Променама 90-тих година државна структура СССР је разо-

рена, идеологија комунизма компромитована, али су физичке детерминанте националне моћи Русије остале исте, чиме њена евро-азијска позиција и даље има веома значајну геополитичку стратешку тежину у стратегији САД, односно НАТО-а.

Нестанком СССР-а и Варшавског уговора нестала је и једина противничка војна сила, па земаље бивше чланица постају слободан маневарски простор, који отвара могућност приступања подручјима од виталног интереса за САД и НАТО.

У основи колективна безбедност

Унутрашњим несугласицама и конфронтацијама чланица НАТО пакта, које су у протеклом периоду биле редовна појава, почетак постхладноратовског периода, почетком 90-тих постале су жучније, почев од сврхе и оправдања даљег постојања, па до улоге НАТО-а у сфери светске безбедности.

У Европи, као простору вишедеценијске блоковске конфронтације, стицајем околности, актуелизирано је питање статуса и позиције економско јачих и важнијих чланица Европске заједнице и Европе у целини, и произвело дилему – са САД или без њих? Од момента ослобађања од америчког туторства и „старељства“, супростављања економској доминацији САД, преко подизања улоге и угледа Европе у међународној заједници, до стављања западноевропске војске као основне снаге постојеће безбедности, била су питања усаглашавања на релацији САД и НАТО – Европска Заједница (ЕЗ).

Изгледа да су речи од пре 55 година генералног секретара НАТО-а, британског генерала Хајстинг Исмеја: „НАТО постоји да би испунио три задатка: да држи Русе ван (Европе), Американце у њој, а Немце на коленима“ озбиљно схваћене и, мада касно, покренуле многа питања америчке доминације и међусобних односа. Међутим, осим стварања економског монетарног система и увођење екија уместо долара и касније евра (као новчана јединица усвојен 1999, а као новац уведен 2002. године), спор унутар НАТО-а решен је компромисом, тако што је НАТО опстао и даље главна снага на коју ће се

ослањати Европска Унија (ЕУ), са слободом САД у предузимању једностранних акција и ван територија Алијансе, ради очувања евроамеричке цивилизације и одбране заједничких политичких и духовних вредности, ако је то нужно и војном силом.

Нови старешки концепт из Рима 1991. идентитет НАТО-а је, под притиском САД, дефинисао као организацију са основном функцијом колективне одбране територија чланица и носиоца промена у циљу стварања безбедносног поретка у Европи, утемељеног на либерално-демократским вредностима Запада.

Под етикетом осећаја колективног идентитета чланица НАТО, базираног на либерално-демократским вредностима (демократија, индивидуалне слободе и владавина права) и обезбеђења мира, стабилности и безбедности у свету, изградње и јачање колективне безбедности, НАТО као основно средство хегемонистичке политике у служби САД, делује у функцији англоамеричке неоколонијалне експанзије, односно ширења моћи господара мондијалистичког капитала.

Стално измишљају нове непријатеље

Извориште агресивне спољне политике и војне доктрине и стратегије САД која са главним саиграчем ЕУ и њиховим заједничким инструментом НАТО-ом, је управо да делује у интересу мегакапитала. Фразама о наводној опасности по националну безбедности САД и држава чланица НАТО-а, и угрожавању мира и стабилности у свету од стране неких економски и војно растућих земаља на азијском континенту, па стога и нужност опстанка и јачања одбрамбених снага оличених у НАТО-у и изградње колективне безбедности и одбране, не само на евроатланском простору, САД свету продаје „маглу“.

Уосталом, САД и њихово спољнополитичко војно деловање углавном се и заснива на постојању измишљених непријатеља, па тиме и неопходног поседовања снажне војне силе, односно ОС САД и НАТО-а. Иначе, готово и да нема међународног догађаја у свету где САД са НАТО нису, на овај или онај начин, биле присутне!

Отуда и настојање Запада да изграђује и успоставља систем колективне одбране и безбедности у околностима прикривених али реално постојећих мање-више антагонистичких (политичких, идеолошких, економских, војних, верских, националних) односа међу државама на свим континентима и држа-

вама унутар њих, делује и звучи примамљиво, али у суштини то је апсурд и готово утопија.

Нестанком СССР, изменама глобалног окружења и начином испољавања нових безбедносних изазова и претњи, у складу са неолиберално-империјалистичком политиком САД, НАТО је досадашњи претежно дефанзивни карактер заменио стратегијом изразито офанзивног карактера, иначе дефинисаном смерницама у мање-више свим стратегијама НАТО-а у постхладноратовском периоду.

Основне карактеристике нове стратегије

Основне карактеристике стратегије НАТО-а могу се сврстати и груписати у неколико елемената: елемент стабилности у Европи и темељ безбедности на Западу и Истоку; инструмент за контролу и регулисање криза; контролу и спречавање ширења нуклеарног оружја; развијање међународне и међуинституционалне сарадње и развијање и јачање система колективне безбедности.

Суштина нове стратегије НАТО-а представља излазак тог пакта из првобитних уговорних оквира и проширење мандата и зоне деловања, што је у супротности са елементарним правилима међународног уговореног права, па и Повељом ОУН. То значи да НАТО може деловати ван територије и граница Алијансе свуда где (жели) год би се појавила криза и сукоби, без обзира да ли представљају директну претњу по безбедност територија и становништво Алијансе (НАТО). Следствено новој стратегији трансформацијом ОС предвиђено је стварање нових интервентних јединица, које би биле покретљивије и оспособљене за брзо ангажовање и изненадно деловање.

НАТО је од одбрамбеног савеза прерастао у офанзивни механизам и трансформисао од снага за успостављање мира и заштиту у снаге за наметање мира силом, ратујуће стране у сукобу и снаге за окупацију земље жртве агресије.

Битну карактеристику трансформације и нове стратегије НАТО-а представља партнерска политика и проширивање чланства пријемом и придруживањем нових чланица и чвршћим повезивањем са међународним организацијама и институцијама, у циљу комплементарног развоја европске политике безбедности и стварања снажније и способније европске одбране.

Покушаји смањивања утицаја Русије

Проширивање НАТО-а зарад стабилности и безбедности пријемом нових чланица, држава спремних да се ставе под „без-

бедносни кишобран“, штити евроамеричку цивилизацију и бори за интересе НАТО-а и западни модел европског безбедносног поретка, а то управо значи повећање и јачање релативне моћи САД и Северноатлантског пакта.

Укључивањем држава бившег СССР у НАТО и европску економску и безбедносну сферу, поред ширења територије Алијансе и повољније околности за интервенције по Блиском Истоку, превасходно има за циљ да се утицај Руске Федерације (РФ) смањи и њена безбедност територијално ограничи.

Међутим, пријемом у чланство НАТО-а битно се ограничава аутономност државе чланице, односно способност власти да изабере било коју позицију у односу на одређено међународно питање и да позицију промени када и како то жели, о чему се обично не размишља при доношењу одлуке о статусу кандидата за пријем у чланство.

Стратегија НАТО-а посебну пажњу посветила је Партнерству за мир (ПЗМ) које подразумева билатерални однос између НАТО-а и појединачних држава на добровољној основи. Оно се у бити своди на отварање дијалога о суштинским питањима безбедности, без преузимања обавезе физичке одбране од стране НАТО-а у случају агресије на неку од земаља из Партнерства за мир.

Приступање програму НАТО-а ПЗМ фактички не значи и чланство у у том војнополитичком савезу, али јесте пут за спајање са Алијансом и пријем у њено чланство, зашта је најбоља препорука – добровољно учешће у мултинационалним операцијама. Наравно у саставу снага и под командом НАТО-а, односно САД.

Битну новину стратегије НАТО-а представља могућност укључивања тог савеза у мировне операције УН, чиме је реализована идеја САД покренута 1993. године и декларација о институционалној сарадњи ОУН – НАТО из 2008. године, под утицајем САД коначно и остварена и тиме НАТО обезбедио лажни легитимитет за интервенције ван свих и уговорних оквира, а УН погазила сопствену Повељу.

Скривене агресивне војне операције

Ангажовање снага НАТО-а под „плавим шлемом“ и етикетом „мировних снага“ у саставу мултинационалних мисија и под изговором „ради изградње државних и друштвених институција“, уствари се крију агресивне војне операције са циљем кажњавања, потчињавања и експлоатације „непослушних“ држава и народа.

наставак на 25. страни

КАКО ДО КЊИГЕ

Најновију књигу „Од Београда до Брисела“ Јеврема М. Цокића, чије делове објављујемо у „Војном ветерану“, можете наручити путем телефона: 011/2647-993 I 064/9369-840.

Тони Верхејен, шеф канцеларије
Светске банке у Србији

СРБИЈА ИМА ДЕВЕТ МЕСЕЦИ ЗА РЕФОРМЕ

У буџету је за отпремнине предвиђено довољно пара и за случај да сва ова предузећа у реструктурирању банкротирају. А за 70–80 одсто тих предузећа банкрот је неминован

Светска банка је у јуну прошле године поручила да Србија није у непосредној опасности од банкрота у наредних шест месеци до годину дана. Прошло је девет месеци, али додатно време купили смо ребалансом буџета, каже Тони Верхејен, шеф канцеларије Светске банке у Србији. За реформе сада поново имамо шест или највише девет месеци.

„Ако се не десе у том периоду, нико више неће веровати да ће их уопште бити. Врло је опасно ако нестане политички кредибилитет. У случају да влада договори програм с нама и ММФ-ом и онда га не спроведе за највише девет месеци, ја више не могу бранити земљу пред директорима Светске банке“, каже Верхејен.

У изборној кампањи се обећавало да се пензије неће дирати, најављивале су се и додатне субвенције, што није по вољи међународних финансијских институција и Фискалног савета.

За реформу пензионог система потребне су дубље анализе, које још нису готове. Саветовали смо владу да плате у јавном сектору не смањује свима, него да уклони злоупотребе.

Основице тих плата, којих сада има осам, требало би изједначити тако да они који раде исти посао имају исту плату. Субвенција за предузећа у реструктурирању нема у буџету за ову годину. Али, та предузећа и даље коштају државу, јер радницима не уплаћују доприносе и порезе, па се то издваја из буџета. То је државу, заједно са субвенцијама, коштало око 750 милиона евра годишње.

У буџету је за отпремнине предвиђено довољно пара и за случај да сва ова предузећа банкротирају. Зато је важно да се ситуација с тим предузећима реши што брже јер би се, ако се то буде одлагало, могао повећати притисак да се та средства употребе за нешто друго.

Ако се тај новац не би смео употребити ни за шта друго, значи ли то да је банкрот тих предузећа неминован?

Мислимо да јесте, за 70–80 одсто тих предузећа. Није то крај света јер многа од њих „седе“ на вредним зградама и земљи који се могу корисније употребити. Али, да би се та имовина користила ефикасно, морају се измирити обавезе према радницима и кредиторима, тако да нови власник има чисту ситуацију. Улога транзиционог фонда буџета јесте да реши та дуговања.

Према незваничним информацијама, ММФ нам је опет поручио да 100.000 људи од 780.000 из јавног сектора мора ићи. Колико би људи према проценама Светске банке требало да остане без посла?

Не знам откуд нагађања о 100.000 људи.

Тони
Верхејен

(Фото
3. Анастасијевић)

У 153 предузећа у процесу приватизације запослено је 30.000 људи. Не очекујемо да ће сви они остати без посла, нека предузећа ће можда бити продата па ће задржати део радника. У портфолију Агенције за приватизацију је још 400 предузећа која нису у реструктурирању. Она за сада мање-више преживљавају, али се мора видети шта с њима. Ако се за нека од њих нађе купац, он сигурно неће задржати све раднике. Ту је и 25-30 великих државних предузећа, попут „Србијагаса“, ЕПС-а, „Телекома“. Закон из 2012. године предвидео је да се у њих воде професионални менаџмент и да се однос између њих и владе заснива на уговору и показатељима резултата. То је требало да се заврши за шест месеци, али до јануара ове године само је пет предузећа прешло на такав облик пословања. Ту се, међутим, не поставља питање отпуштања, већ реорганизације.

Колико времена за налажење новог посла отпуштенима може „купити“ буџетски транзициони фонд с новцем за отпремнине?

У буџету има средстава за јавне радове. Србија још није повукла 3,5 милијарди евра кредита међународних финансијских институција. И тај новац може бити употребљен за јавне радове који би се краткорочно апсорбовао део отпуштених док на средњи рок послови не настану у приватном сектору. Колико се времена може купити отпуштенима, зависи од тога шта ће радити с отпремнинама које добију из транзиционог фонда. Могу га уложити у додатну обуку или покретање свог посла.

Покретање свог бизниса у Србији је, према извештају Светске банке о условима пословања, тешко. Кредит за почетни капитал није лако добити, грађевинску дозволу још теже, судска заштита инвеститора је слаба.

Уз решавање проблема државних предузећа, нужан је и нови закон о планирању и изградњи, који би поједноставио процедуру за добијање грађевинских дозвола. Без тога, инвеститори неће моћи да отварају нова радна места. Нацрт измена тог закона, који је влада донела, неће помоћи у томе.

Вођење свог посла отежава и висина дажбина које послодавац плаћа на раднике. Према извештају Светске банке, учешће тих намета у трошковима рада код нас је веће од просека Европе и западне Азије. Бивши министар привреде Саша Радловић заговарао је њихово смањење како би се олакшало запошљавање, али је влада остала нема. Да ли нам је и таква реформа нужна?

У радном законодавству Србије истиче се то што послодавац који отпусти радника мора да му плати отпремнину за цео радни век а не само за време које је провео код њега. Друго, без обзира на то колико сати радите, послодавац мора платити фиксан износ доприноса. То не охрабрује запошљавање на непуно радно време, на која постоје и друга ограничења. Све то заједно не подстиче запошљавање. Али, није цео Закон о раду лош. Намети на рад морају се променити. Проблем је у томе што је тренутно врло тешко смањити пореско оптерећење послодавца на радну снагу јер су буџету онда потребна алтернативна средства финансирања. Једна од опција је порез на имовину, који више погађа оне са вреднијом имовином. Порез на рад сада више погађа оне који имају ниже плате.

Радници су најаву тих промена доживели драматично и зато што су се плашили да ће им се смањити права у земљи у којој инспекција рада не штити ни оно што им се већ гарантује.

Мислим да ниједна од ствари које сам споменуо не утиче дубоко на права радника.

ПРЕВЕЛИКО СРЦЕ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

„Србија је једина земља која је током кризе повећала број запослених у јавном сектору. Балтичке земље, које су у односу на БДП имале већи проценат запослених него Србија, сад су испод вас. Ако се упоредите с новим чланицама ЕУ и земљама Балкана, изузев Словеније, Србија троши највећи удео БДП-а на плате у јавном сектору.“

Пре три године Светска банка нас је опоменула да због спорих процедура нисмо повукли 900 милиона долара кредита које сте већ били одобрили. Сада Србија има 3,5 милијарди евра кредита који нису повучени. Значи ли то да се реформа државне управе није нимало убрзала?

Тих 3,5 милијарди су средства која смо одобрили ми, ЕБРД, ЕИБ, Немачка развојна банка. Средства за неколико наших пројеката од пре три године су повучена и употребљена. Још имамо проблема на изградњи Коридора 10, због банкрота извођача радова „Аплине“, али и зато што државно предузеће „Коридор 10“ не ради као што би требало. Други велики проблем је РТБ „Бор“. Финансирамо изградњу њиховог колектора отпадних вода, и то делимично бескаматним средствима, али се апсолутно ништа не помера.

Најављено је још субвенција за РТБ „Бор“.

За хитне поправке старог колектора влада је тамо за четири године потрошила новца колико смо ми дали за нови колектор. При том се, пошто су посредни хитне поправ-

ке, за то не расписују јавне набавке, не ра-
ди се по процедурама.

Светска банка је пре неколико месеци од-
ложила одлуку о додели кредита од 250 ми-
лиона долара за подршку буџету Србије
због тога што нису усвојени реформски за-
кони. Из истог разлога је Саша Радловић
дао оставку, тврдећи да то показује да нема
воље за реформама. Да ли је одлагањем
одлуке о кредиту и Светска банка поручила
да чека доказ спремности?

Да не верујемо у ту спремност, не бисмо
одлуку одложили већ бисмо кредит отказа-
ли. Не бисмо ни пре три недеље заједно са
ММФ-ом послали тим да разговара с пред-
ставницима владе о томе како можемо фи-
нализирати тај посао. Неколико лидера из
владе рекло нам је да желе да се то заврши
до краја јуна. Не можемо претпоставити да
не говоримо истину.

**Навели сте да сте флексибилни у по-
гледу садржине тих закона. Слажете ли
се с Радловићевим нацртима или би-
сте, као синдикати и партије, нешто ме-
њали?**

Ми очекујемо, као нужни минимум, да ти
закони омогуће решавање питања 153
предузећа у процесу приватизације. Рад-
ловићев нацрт ишли су и даље од тога.
Ако се елементи који гарантују решавање
проблема државних предузећа задрже у из-
менама закона а све остало се уклони, ми
ћемо и то подржати.

**Да ли се оно што је у Радловићевој
верзији ишло даље од тог нужног мини-
мума кретало у правцу којим очекујете
да влада на крају пође?**

Питање државних предузећа ваља реши-
ти хитно. Остало може бити корисно али му
је потребно више времена. Зато је засад бо-
ље да се усвоји то што је минимум.

**Незапослених сад већ има 760.000. На-
плата ПДВ-а заостаје за оним што је бу-
џетом предвиђено, што показује да нема
промета, односно да новца немају ни
грађани, ни привреда, па зато ни држа-
ва. Александар Вучић каже да ћемо у
2015. години осетити бољитак. С обзи-
ром на све ове показатеље, мисли ли
Светска банка да је то реално?**

То ме је питала и особа која је учествова-
ла у реструктурирању државних предузећа
у Источној Немачкој. Рекао сам да се пози-
тиван ефекат може очекивати за две-три го-
дине. Истина је, међутим, да је Источној Не-
мачкој требало пет до осам година. Ми мо-
рамо бити бржи јер пет до осам година не-
мамо.

Међу чланицама ЕУ и државама-канди-
датима, Србија има највише запослених у
јавном сектору у односу на укупан број ста-
новника. На хиљаду становника, у јавном
сектору запошљава 20 људи више него
Црна Гора, која је мања земља.

Ако погледате оно што је срце државне
управе, здравство, образовање и социјална
заштита, Србија ту запошљава 580.000 љу-
ди. Мало веће земље, попут Чешке, Белги-
је, Мађарске или Бугарске, имају између
230.000 и 400.000 радника.

Начин на који се плате расподељују у том
сектору у Србији није ни транспарентан ни
ефикасан. Људи за исти посао добијају раз-
личите плате а резултати Србије у образо-
вању, здравству и ефикасности јавних ин-
вестиција далеко су иза земаља које на то
троше знатно мање", каже Тони Верхејен.

Владимир Вукасовић
Извор: Политика

Мирослав
Лазански

Пре 15 година СР Југославија је бру-
тално нападнута од стране 19 зема-
ља чланица НАТО-а. Била је то агре-
сија противна свим нормама међународ-
ног права, бесомучно бомбардовање у
трајању од 78 дана, бестијално иживља-
вање над жртвом која није имала ни еко-
номске ни војне моћи да се адекватно бр-
ани. А почело је нападима ОВК на српске
поштаре и полицајце на Косову и Метохи-
ји. Када је српска полиција одговорила до-
шло је до праве оружане побуне, после се
и војска Југославије умешала.

Ових дана многи политичари на Западу
признавање Косова бране тезом да су
„снаге репресије Србије примениле силу
против локалног албанског становништва“
и да је због тога Косово „имало право да
прогласи независност“. Ко је први приме-
нио силу на Косову, то за Запад уопште ни-
је било битно, нити је сада важно. Ова те-
за се спомиње у контексту догађаја на
Криму. На Западу кажу да „Русе на Криму
нико није оружаном напао“.

Ваљда је требало да дође до напада, до
крви и противнапада, па да онда видимо
како се поставити? Или када у европском
парламенту ових дана са згражањем по-
стављају питање да ли је могуће данас за-
мислити рат због граница у Европи. Могу-
ће је, господе. И то зато што управо пре 15
година нисте поставили питање да ли је
могуће 78 дана бомбардовати једну
европску земљу без сагласности Савета
безбедности УН и противно свим нормама
међународног права. Бомбардовати 78
дана европски град Београд, рушити згра-
де, мостове и фабрике, гађати цивиле и
телевизију. Управо због тога већи део јав-
ности у Србији са задовољством је доче-
као да Крим опет постане део Русије.

„Којим бисте речима описали свој однос
према Путину“, могло би да гласи и анкет-
но питање у Србији. Скоро сам сигуран да
би председник Русије добио плебисцитар-
ну подршку због „симпудије“, која одликује
однос наше јавности према Путину. У сми-
слу, „нека им је напакон неко и показао ка-
ко је то када се ствари решавају силом“.
После догађаја на Криму поштовање лич-
ности Владимира Владимировича у Руси-
ји је ових дана прерасло у својеврсну на-
родну културу. Он је Русији вратио Крим,
али и национални понос и стабилност. За
Русе он је господин способни. Јер, Путин
више није политичар, он је данас симбол
Русије, својеврстан мит. То је као да пита-
те Британце да ли су за Елизабету Другу
као краљицу.

Наравно да и Владимир Владимирович
гаји имиџ човека који решава ствари. Ре-
шио је ствар у Чеченији одмах пошто је
ушао у Кремљ, сада је решио проблем
Крима, који се после 60 година вратио у
окриље матице земље, али он решава и

Поглед на Исток и Запад СИМПУДИЈА

Којим бисте речима описали свој однос према
Путину, могло би да гласи и анкетно питање у
Србији. Скоро сам сигуран да би председник
Русије добио плебисцитарну подршку
наше јавности

обичне свакодневне проблеме људи. Ка-
да је група представника хендикепираних
у Русији током једног састанка у Кремљу
2004. године протестовала код Путина
због новог закона који им смањује право
на бенефиције, председник Русије се
обратио свом тадашњем главном при-
вредном саветнику Герману Грефу и ре-
као: „Среди то.“

Греф је почео да протестује да ова сма-
њења представљају део редукције руског
буџета, што је и сам Путин потписао. „Сре-
ди то“, одсечно је одговорио Путин.

„Али, Владимире Владимировичу...“, по-
чео је да замуцкује Греф, док су камере
националне телевизије све то и снимале.
„Рекао сам да то средиш“, завршио је ди-
скусију Путин. Владимир Путин је творац
јаке руске државе, а јака држава је благо-
слов не само за руско тржиште већ и за
српско.

Украјина је тежила уласку у НАТО још
2004. године, у време наранџасте револу-
ције. И тада је у Кијеву изведен државни
пуч, пошто су резултати избора пониште-
ни. Иностранци спонзори пуча исти су као и
садашњи спонзори Мајдана. Све што се
десило онда и сада није се десило на
правним основама, већ је реч о пукот од-
носу снага. Била је то онда и сада опера-
ција насилне промене режима. Москва је
небројено пута упозоравала да је за њу
„црвена линија“ улазак Украјине у НАТО.
Јер, уколико би НАТО дошао на 400 км ва-
здушне линије од Москве, комплетан си-
стем руског нуклеарног одговора губи на
значају, пошто Кремљ у таквој ситуацији
нема времена за реаговање. Зашто је Ке-
неди био спреман за нуклеарни рат са
СССР-ом због совјетских ракета на Куби?
Управо зато што му те ракете тако близу
САД нису давале више од два минута за
одлуку.

Кад Вашингтон и Брисел подржавају оне
политичке снаге у Украјини које желе ула-
зак државе у НАТО, онда се они играју ва-
тром. Јер, шта то Вашингтон и Брисел тра-
же у Украјини? Демократију? Што је не
траже у Саудијској Арабији? Радити све
да амерички вазали буду на власти у пре-
дворју Русије, па чак и у бившим совјет-
ским републикама, то је чин империјалне
ароганције. За Вашингтон би однос са Мо-
сковом требало да буде важнији од тога ко
ће владати у Кијеву. Ако САД и даље ин-
систирају да смање улогу Русије у свету
на статус регионалне силе, онда смо на
почетку нове фазе хладног рата, јер Руси-
ја под Путином на такву улогу очито не
пристаје пошто је она суперсила.

Сада неки на Западу нуде решење у об-
лику војно неутралне Украјине. Супер, ка-
ко се само тога нико није сетио пре два ме-
сеца?

Извор: „Политика“

Завршене предизборне активности у
новобеоградској организацији

ИЗАБРАТИ НАЈБОЉЕ

У организацијама УВПС Нови Београд настављено је одржавање изборних скупштина по месним одборима. Тај обиман и одговоран посао окончан је 23. марта. Седница Општинског одбора УВП Нови Београд на којој је бити усвојен годишњи план финансирања и сумирање резултата изборних скупштина по месним одборима за изборне функције у ОпОд Нови Београд и вишим органима УВПС заказана је за 7. април.

Анализе досадашњих активности послужиле
за израду планова рада

Месни одбор „Стари аеродром“ одржавао је скупштину у просторијама месне заједнице. За председника је изабран Драгољуб Давидовић, док су за потпредседника и чланове одбора изабрана тројица млађих пензионера. У МОД „Фонтана“ такође је изабрано досадашње руководство са председником

Радованом Јовићевићем на челу. И у осталим МОД „Блок 70“, „Блок 23/24“, „Блок 30“, „Блок 63/64“ и „Ушће“ одржане су изборне скупштине, на којима је посећеност била више од 50 одсто позваних КВП. Такође су изабрани досадашњи предводници активности. Изузетак је МОД „Блок 38“, где је разрешено старо руководство и изабрано ново на челу са председником Јосипом Дражениновићем. Досадашњи председник Славка Весковић променила је адресу, па је неминован био избор новог челника.

У раду изборних скупштина учествовали су председник ГЛО УВПС Љубомир Драгањац и ОпОд Нови Београд Константин Арсеновић. Они су веома похвално говорили о досадашњим активностима и оствареним резултатима месних одбора. И Драгањац и Арсеновић су присутне делегате детаљно информисали о животним питањима, од стамбеног и здравственог обезбеђења; једнократне солидарне помоћи најугроженијим члановима, до закинутих пензија и новостима у вези са остваривањем права на ванредно повећање месечних принадежности за 11,06 посто.

Од квалитета спроведених избора зависиле рад у наредном периоду. Стога се очекује да у будуће руководство буду изабрани људи од поверења који знају и хоће да раде и успешно руководе организацијом у наредном четворогодишњем периоду.

М. Јовановић

Изборна скупштина МО УВП Батајница

ПРОБУДИТИ ПАСИВНЕ ЧЛАНОВЕ

Изборној Скупштини УВП Батајница присуствовало је 35 делегата, а и више гостију. Председник МО УВП Батајница Драгош Бадњар поднео извештај о раду за протекле четири године, у коме се врло коректно критички и самокритички осврнуо на рад и активности одбора. Посебно је нагласио рад чланова МО у решавању проблема чланова, обиласку старих и оболелих, сарадњи са надлежним органима на терену, обележавању државних и других празника, додели ЈНП... Било је речи и о признањима, посебно о потреби очувања достојанства војних пензионера.

Бадњар изрекао и незадовољство што се део чланова и даље пасивно односи према задацима Удружења.

Извештај је једногласно усвојен. у расправи су учествовали Рефик Спахић, Нинко Радић, Момир Котлаја и Славка Дошеновић.

За председника МО УВП Батајница поново је изабран Драгош Бадњар, за заменика Рефик Спахић и за чланове Нинко Радић, Милан Гаврић, Момир Котлаја, Славко Дошеновић и Жељко Бурсаћ.

Једногласно је подржано да председник ОпО УВП Земун буде Цветко Јокановић, а да његов заменик Славко Дошеновић.

Донети су закључци и усвојени тежишни задаци за наредни период, а нови председник се захвалио на избору, пожелио свима пуно здравља и среће.

Р. Спахић

Са Изборне скупштине
Општинске организације УВП Крушевац

НОВО РУКОВОДСТВО

Упрепуној сали дидактичког кабинета, у крушевачкој касарни „Цар Лазар“ 14. марта одржана је изборна скупштина Општинске организације УВП Крушевац, на којој су сумирани резултати рада за протекли мандатни период, утврђен програм рада у наредне четири године и изабрано ново руководство.

Председник Ђурђе Радмановац је поздравио присутне госте: председника ИзОд УВПС Зорана Вучковића, команданта гарнизона Крушевац Синишу Кресићу, команданта 246. баталјона АБХО потпуковника Зорана Вукадиновића, управника Гарнизонске амбуланте мајора Предрага Станковића, председника 4. групе Фонда за СОВО Драгана Антића, председника Градске организације резервних војних старешина Марка Јеремића, представника СУБНОР-а Крушевац Пека Радевића, поверенике УВП за општине Брус, Трстеник, Варварин, Александаровац и Ћињевац.

Подносећи извештај за претходни четворогодишњи период, председник Радмановац је веома сажето представио бројне активности. Тежиште рада ОпОд УВП Крушевац било је усмерено на реализацију задатака из домена статусних, социјалних и здравствених проблема, као и пружању помоћи КВП на остваривању права која им по важећим прописима припадају. Говорећи о проблемима који су битно утицали на статус војних пензионера у остваривању права из области пензијског и инвалидског осигурања, као и из стамбеног обезбеђења, председник ОпОд је посебно нагласио мере које ГЛОд УВПС предузима на плану очувања војнопензионерске система и заштити права КВП утврђене Уставом и законима.

Извештај Надзорног одбора о пословању ОпОр у анализираном периоду поднео је Миле Миљковић, истичући да није било неправилности у раду, да постоји сва прописана евиденција о приходима и расходима, и да се води по Правилнику о рачуноводству. Закључио је да су у протеклом мандатном периоду све активности Општинског одбора УВП Крушевац извршене у складу са Статутом УВПС и Правилником о рачуноводству, а на корист чланова УВП Крушевац.

Програм рада за наредни четворогодишњи период поднео је Горан Мишковић. Очување и унапређење интереса чланства из области пензијског, инвалидског и здравственог осигурања и

стамбеног обезбеђења, стварање што хуманијих услова живота у трећем добу, социјална сигурност; посете и помоћ старијим и оболелим члановима; темелније и редовније информисање; јачање сарадње са институцијама локалне самоуправе; Командом гарнизона у Крушевцу и сродним организацијама и удружењима у Расинском округу; обележавање значајнијих датума из историје Србије, државних и војних празника; инфовање слободарских традиције, наставак традиционалних акција (подела школског прибора деци палих бораца и РВИ, подела пакетића деци војних пензионера, обележавање осмог марта и др), дружења пензионера само су део назначених активности.

У другом делу Скупштине изабрано је ново руководство Општинске организације: Душан Самарцић, за председника; Титус Драгић и Зоран Петровић, за потпредседнике; а за чланове Раданка Вуловић, Горан Мишковић, Верица Ђорђевић, Слободанка Николић, Мирослава Ђорђевић, Горан Јеремић, Слободан Ђекић и Ђурђе Радмановац. За председника Надзорног одбора изабран је Бранко Грубић, а за чланове Милан Симоновић и Бобан Кузмановић. За члана скупштине УВПС, изабран је Душан Самарцић, а за члана Главног одбора УВПС предложен је Александар Симоновић.

Усвојен је и предлог кандидата за највише функције у УВПС: Љубомир Драгањац, за председника; Светомир Обренчевић, за потпредседника; Зоран Вучковић, за председника ИзОд и Слободан Пејовић за потпредседника ИзОд.

Скуп се обратио и новоизабрани председник Душан Самарцић, који је у и име изабраних чланова захвалио на указаном поверењу и обећао да ће настојати да постигну још боље резултате.

Председник Извршног одбора УВПС Зоран Вучковић. исцрпно је информисао присутне чланове о мерама које ГЛОд УВПС предузима на плану заштите права КВП утврђених Уставом, са тежиштем на очувању и унапређењу права из области пензијског, инвалидског и здравственог осигурања, као и стамбеног обезбеђења.

На првој редовној конситутивној седници 20. марта 2014. године, Општински одбор УВП Крушевац за секретара је именовао Горана Мишковића, а за благајника Раданку Вуловић.

Мр Александар Симоновић

Изборна скупштина Вождовац – Савски венац

СУМИРАНИ РЕЗУЛТАТИ

У просторијама које користи Удружење, 28. марта одржана је изборна скупштина општинске организације УВП Вождовац - Савски Венац.

Скупштину је отворио председник те општинске организације Добривоје Димитријевић. У извештају о раду у прошле четири године сумирани су резултати, посебно на плану социјалне, здравствене и правне сигурности војних пензионера. Истакнута је брига за најстарије чланове, а било је речи и о помоћи која се пружа најугроженијим чла-

новима путем солидарно-хуманитарне помоћи.

Скупштини су присуствовали председник УВПС Љубомир Драгањац и председник ИО Зоран Вучковић. Председник Драгањац је исцрпно информисао чланове о најактуелнијим питањима, посебно о дугу од 11,06 посто, а и о стамбеној проблематици.

За председника ове организације изабран је досадашњи председник Добривоје Димитријевић, а за потпредседника Радмилко Милосављевић.

Д. Димитријевић

Митровчани у 2013. години

НАГЛАСАК НА ПОМОЋИ ЉУДИМА

Крајем прошле године, у сали Месне заједнице Центар, Удружење војних пензионера у Сремској Митровици одржало је редовну годишњу Скупштину. Скуп је отворио и извештај о раду ГрОД поднео председник Сретен Раденковић. Истакнуто је да се рад ГрОД заснива углавном у пружању помоћи члановима и КВП, у областима решавања социјално-хуманитарних проблема.

Током године чланови ГрОД су једном до два пута посетили старије и тешко болесне чланове, њих укупно 48. Истакнут је и податак да војни пензионери успешно сарађују са организацијом цивилних пензионера Сремске Митровице, са Месном заједницом Јарак, Вишњићево те са УВП Руме, Шапца и Лознице. Организована су и два излета. Посећена је Термоелектрана Обреновац и одржан сусрет са војним пензионерима који живе у том граду. Током другог излета војни пензионери Сремске Митровице посетили су манастир Привина глава код Шида, галерију Саве Шумановића у Шиду и споменички комплекс „Сремски фронт“.

Председник УВПС Љубомир Драгањац је информисао је присутне о активностима ГО везане за остваривање права КВП.

Председник ИО УВПС Зоран Вучковић говорио је о стамбеној проблематици, те учињеном труду да се смањи број стамбено незбринутих КВП.

На крају су најзаслужнијим члановима уручена признања. Највише признање - Повља УВПС додељена је Душану Радаковићу, благајнику ГрОД УВП Сремска Митровица. Плакете УВПС уручене су Светлани Грбић, Мирку Шмањи и Филајали банке Поштанске штедионице Сремска Митровица.

П. Добрић

Извештај
из Бачке ТополеРЕЗУЛТАТИ
И ОБАВЕЗУЈУ

У присуству председника УВПС Љубомира Драгањаца, потпредседника Извршног одбора Го УВПС Слободана Пејовића, представника војнопензионерске популације из Сомбора и Суботице у Бачкој Тополи је недавно одржана изборна Скупштина општинске организације.

Извештај о четворогодишњем раду поднео је председник Имре Шуљок, који је нагласио да је Општински одбор у просеку годишње одржао девет редовних састанака. На тим скуповима се расправљало о пружању помоћи старијим члановима, те покретању тужби против Ф. ПИО за надокнаду закинутог дела пензије.

Здравствене услуге у гарнизон-

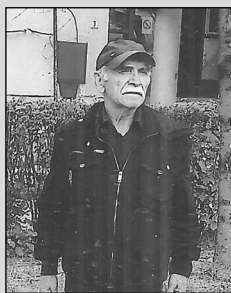
ској амбулатни су оцењене повољно. Медицинско особље Команде гарнизона Бачка Топола настоји да пружи услуге свим КВП, нарочито најстаријима.

И Дом здравља „др Јанко Хаџи“ у Бачкој Тополи пружа услуге војним осигураницима, тако да се не мора путовати за Нови Сад, већ се многи прегледи могу завршити код специјалиста у Дому здравља Бачка Топола. Приватна апотека „Медика“ обезбеђује лекове којих нема у Гарнизонској амбуланти. За председника ОпОД без ограничења мандата изабран је Имре Шуљок, за потпредседника Милан Јуришић, а за чланове Ратко Шиндлер, Ана Гајић и Милица Ђорђевић.

Том приликом, за изузетне резултате а поводом 20-годишњице УВПС уручене су признања УВПС Михајлу Провчију, Марку Радиновићу, Миленку Вулевићу и Имре-ту Шуљоку.

Усвојени су и тежишни задаци рада за наредни период.

Људи поред нас

ТОБЦИЈА ИЗ
„УЖИЧКЕ
РЕПУБЛИКЕ“

Када би се на једном месту сакупили у писаном облику доживљаји који су пензионисани припадници наше војске имали мимо редовних дужности,

верујемо да би то била обимна и веома занимљива књига за ширу читалачку публику.

Милоје Вучковић, кога многи познају по надимку Вуле, по свему судећи могао је, уместо војничког, да одабере и друго занимање. На пример, да је кренуо другим животним током био би изузетан глумац. Као врсног артиљерца њега су својевремено одредили да помогне у снимању филма „Ужичка република“.

Одредили ме да у филму командујем артиљеријом, што је с једне стране било лако, а с друге захтевно и сложено. Али за војника нема те препреке коју не би савладао. Само су знање, хтење и упорност потребни, вели нам заставник у пензији Вуловић.

Режисер није имао проблема да спроведе било коју замисао у филму. У свему га је Вуле следио. Стога није чудно што га је баш режисер неколико пута јавно похвалио.

Службовао је у многим местима ондашње Југославије. Био је и остао врстан артиљерац и ракеташ. Понајвише друг и човек.

Живот је Милоја Вулевића немилосрдно шибао. Имао је и породичну трагедију, али је стегао зубе и грабио напред.

Данас као пензионер живи у Крагујевцу и веома је активан у организацији УВП. Помаже у свему своје колеге. У војнопензионерским круговима се каже да је Вуле човек малог раста, а великог срца.

Борисав Несторовић

У посети временним и болесним члановима
ПОТРЕБНИ ЧЕШЋИ СУСРЕТИ

Градски одбор УВП Сремска Митровица још 2002. године донео је одлуку да један од главних задатака буде посета особама старијим од 80 година и болесних чланова. Током 2013. године обављен је дванаести круг посета старијим и болесним члановима. Кренуло се од најстарије особе, баке Милене Марковић, која их је дочекала раширених руку, широког осмеха и речима „Па ви мене нисте заборавили“. После урученог поклона и разговора договорено је да се идуће године обележи стоти Миленин рођендан.

После Раче обављене су посете члановима УВП у Лађарку, Чалми, Мачванској Митровици и Сремској Митровици. Чланови Месног одбора Шид посетили су кориснике војне пензије у Ердевику, Вашицу и Шиду. Укупно је посећено 38 чланова УВП. Те људе руководиоци Удружења обавестили су о свему значајном што се односи на организацију у целини и њих појединачно. Временити и болесни чланови су, пак, изнели своје проблеме. Највише их погађа усамљеност. Зато су весели када им неко дође у госте, а тужни када одлазе.

Из тих посета су извучене и одговарајуће поуке. Наиме, указала се потреба за чешћим посетама, посебно приликом обележавања њихових рођендана. Показало се да честитање рођендана телефоном није довољно.

П. Дабић

Из Удружења породица палих бораца ратова од 1990 године

ОЧЕКУЈЕ СЕ ПОМОЋ ДРЖАВЕ

Удружење породица палих бораца ратова од 1990. године (УППБ) основано је 12. 2.2001. године с циљем заштите права, унапређења и пружања помоћи у остваривању свих врста права члановима породица палих бораца. Неговање патриотизма и слободарских традиција значајно је поље деловања овог удружења. УППБ данас окупља чланове око 6000 породица палих бораца.

Оснивачи и чланови Удружења су породице палих бораца припадника ЈНА, ВЈ и МУП-а из 128 градова и општина.

На самом почетку Удружење је опстајало захваљујући самофинансирању, а онда је стигла техничку помоћ од Генералштаба ВЈ (фотокопир, папир, тонер, и др.). Данас се Удружење финансира из буџета на основу пројеката и конкурса, а делом се финансира и из донација.

Удружење уз помоћ Министарства рада, запошљавања и социјалне политике спроводи програм психо-социјалног опоравка чланова породица палих бораца, настојећи да сваке наредне године програмом буде обухваћен већи број чланова из више градова и општина, којима је помоћ потребна. Захваљујући МУП-у од 2012. године омогућено нам је да користимо одмаралишта са повољностима које важе за њихове раднике. Прошле године смо у Врњачку бању (хотел „Променада“), водили групу родитеља и супружника палих бораца из 29 градова и општина, а надамо се да ћемо и ове године нешто слично да организујемо, наводи Пауновић.

На основу сазнања да се више од 50 одсто чланова породица палих бораца активно лечи код неуропсихијатара, председник Сава Пауновић изражава забринутост за њихово здравствено стање:

„Све више оних који се повлаче у себе, појединци изражавају агресију а неки чак и дижу руку на себе. Урадићемо све да им помогнемо у решавању многобројних проблема. Нећемо дозволити да се закон измени на штету породица палих бораца, јер би тиме велики број деце и супруга остало без средстава за живот – истиче председник Пауновић.

Један од приоритета Удружења јесте трајно стамбено збрињавање породица палих бораца корисника породичне инвалидине по палом борцу по прописима Републике Србије. Од 2006. године, када је одређени број породица палих бораца добило стан под закуп, изграђених захваљујући донацији Владе Јапана и средствима из Националног инвестиционог плана, није предузимано ништа у том погледу. Ти станови у просеку имају 30 квадрата. Додељени су у закуп на 10 година са могућношћу продужења закупа. Много би значило када би могли да се откупе. У Београду је још 62 породица у подстанарском положају.

Удружење се са несмањеном жестином бори да обезбеди запослење члановима породица палих бораца и у том смислу очекује државну и општедруштвену помоћ.

Милош Миленковић

Јубилеј генерације пилота

ШЕСТА ЗВЕЗДА НАШЕГ НЕБА

Недавно је у Земуну одржан сусрет припадника 6. класе Школе за активне официре авијације – пилота. Окупило се укупно 44 класића, од којих се већина редовно сваке године виђа и евоцира успомене на

славне летачке дане.

Школовање је пре шест деценија завршило укупно 196 старешина. Већина њих – 171 били су пилоти, 11 извиђачи-штурмани и 14 штабни официри. Средња оцена њиховог школовања била је 8,3.

Шеста класа је 1952. године младим и перспективним пилотима борбене авијације попунило ваздухопловне пукове у РВ и ПВО широм Југо-

славље. Кманда РВ и ПВО задржала је 42 потпоручника за наставнике летења.

Класа је дала три генерала, од којих је генерал-пуковник Божидар Стевановић обављао дужност команданта РВ и ПВО.

Укупно 26 класића добило је навиша признања у РВ и ПВО – златни летачки знак и звање инструктора летења.

Миодраг Ђокић
потпуковник-пилот у пензији

Годишња скупштина МО Ћеле Кула

ОБНОВЉЕН РАД

Пета изборна скупштина месне организације Ћеле Кула одржна је 13. марта. Скупштини је присуствовао Зоран Јашовић, потпредседник Градског одбора УВПС Ниш

Повереник за месну организацију Ћеле Кула Иван Милошев поднео је извештај о раду од јуна 2012. године, када је постављен на ту функцију до скупштине. У том периоду обновљен је рад и утврђено број-

но стање чланова (сада 220 чланова). Они су о свему значајном за остваривање права благовремено информисани. Око половина чланова је у позним пензионерским годинама, тако да објективно нису могли да испоље значајније активности. Чланови месне организације посетили су непокретне и болесне чланове.

За председника Месне организације Ћеле Кула изабран је Иван милошев, за потпредседника Небојша Живковић, а за чланове Дејан Смиљковић, Мирко Зековић, Срба Бојковић и Слађана Јовановић.

Као кандидат за председника Градског одбора УВП Ниш предложен је Милутин Пантелић, а за потпредседника Зоран Јашовић.

Осми сусрет инжењераца

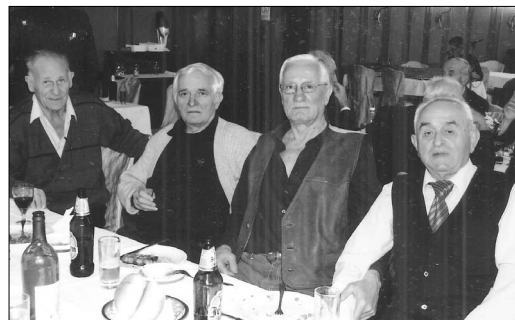
ДРУГАРСТВО СА ГРАДИЛИШТА

Инжењерци ЈНА већ осми пут организовано се окупљају ради дружење и евоцирања успомена из ратног и поратног периода, обележавајући на тај Дан рода инжењерије. И овога пута било је то у хотелу „Бристол“.

Сусрећу се и инжењерци са колегама, са којима је другарство ковано негде у беспућима бивше Југославије, на изградњи путева, мостова, тунела...

Више од деведесет окупљених старешина испричали су своје животне приче и били радосни што су могли да се поново сретну и са знају нешто једни од других.

Међу њима су и двојица изузетних ветерана. Први је једини преживели инжењерац са Неретве из марта 1943. године Мишо Лемаић. То је човек који са осталим инжењерцима срушио мост на Неретви, па изградио но-

ви. Због лакше болести и више од деведесет година живота није мога да дође на виђење са својим колегама. Други инжењерац, војни редите бројних наставних и документарних филмова, Ђорђе Бујак, овога пута се није јавио колегама, једини је живи рањеник који је пренесен преко склепаног моста на Неретви. Имао је, кажу, породичну обавезу, али се већ спрема за нови сусрет идуће године.

Потпуковник у пензији. Станко Божановић ће убудуће бринути да се инжењерци и даље окупљају за Дан рода.

С. Стојановић

Годишња скупштина Удружења ваздухопловаца Војводине

ШИРОК ФРОНТ ДЕЛОВАЊА

Почетком марта, уз подршку Скупштине Града Новог Сада, у свечаној скупштинској *Плавој сали*, одржана је Годишња скупштина Удружења ваздухопловаца Војводине, чију окосницу чине пензионисани војни летачи и падобранци са територије Покрајине.

Подносећи годишњи извештај Славољуб Михајловић, председник Управног одбора Удружења, нагласио је како је током протекле календарске године, нарочито уз пуно ангажовање и активно учешће чланства, реализовано низ значајних планских активности, како на пољу очувања традиција српског ваздухопловства, тако и социјалне политике.

Раду Скупштине, поред представника Града, присуствовали су и представници Клуба пензионисаних генерала и адмирала, Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Гро УВП Новог Сада, јединица Војске Србије лоцираних у Новом Саду, СУБНОР-а, Резервних војних старешина, Војвођанских ратних бригада, Општина Тител, Жабал, МЗ Госпођинци и други.

-Ваздухопловство је увек било елитни род војске, а ваздухопловци у првим редовима одбране отаџбине. - нагласио је Милош Ђошан, који је у име Клуба пензионисаних генерала и адмирала пратио рад Скупштине, изражавајући задовољство начином деловања, успесима и угледу Удружења на регији.

Одајући признање за високе резултате које у свом раду постиже Удружење, Војислав Стевановић потпредседник Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије истакао је подршку коју Град Нови Сад пружа раду Удружењу, што, по његовим речима, није баш тако чест случај у многим локалним заједницама. Тим поводом Стевановић је, у име УПВЛПС, Мирославу Илићу уручио два примерка књиге *Век авијације у Србији* аутора пензионисаног војног pilota Златомира Грујића.

Оцењујући досадашњу сарадњу два Удружења, Војних пензионера Новог Сада и Ваздухопловаца Војводине, веома успешно, Милорад Орељ председник Гро УВП Новог Сада додао је и како то није необично, оба живе и раде на истој адреси.

Поред сталног и непрекидног залагања за унапређивање социјалног и материјалног статуса ваздухопловних ветерана, pilota и падобранаца и активног приступа даљем омасовљењу чланства, у години обележавања значајних јубилеја, 70. годишњице оснивања ловачких и јуришних пукова авијације Југословенске Армије и 1. партизанског падобранског баталјона, очување материјалних и духовних историјских тековина у области ваздухопловства главни је правац деловања Удружења, истакнуто је на годишњој скупштини ваздухопловаца.

Будимир М. ПОПАДИЋ

Пријем супруга
корисника војних пензија
у Нишу

НИСУ
ЗАБОРАВЉЕНЕ

Поводом међународног Дана жена Градски одбор УВП у Нишу приредио је традиционални пријем за супруге чланове Удружења војних пензионера. Уз пословично даривање каранфила, празник им је честитао председник Градског одбора Обрад Ми-

ленковић. У разговору са супругама преминулих војних пензионера, доминирало је питање усклађивања војних пензија за 11,06 одсто. Податак да оне примају 70 одсто од пензија бивших мужева, говори да се налазе у тешком материјалном положају, имајући у виду да већина њих издржава децу и унуче.

О томе докле се стигло са пресудама у Основном суду у Нишу, као и о најновијој Одлуци Уставног суда, супруге је упознао потпредседник Градског одбора Зоран Јашовић.

Р. Бабић

Снимио: Ненад Тошић

Ваздухопловне традиције

ПОЧАСТ ПРВОМ ПИЛОТУ

Чланови Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Завичајног удружења „Михаило Петровић“ из Влачке, Удружења pilota „Ма 2+“ и Ваздухопловног савеза Србије и ове године су, 20. марта, на дан погибје Михаила Петровића над Скадром, посетили његов гроб на београдском Новом гробљу, положили венце, запалили свеће, одали почит и са пијететом евоцирали успомене на првог српског школованог војног pilota и наше прве ваздухопловне жртве.

Монодрама сталног сарадника *Ветерана*

САЊАО САМ ОНОМАД

У оквиру 68. смотре позоришног стваралаштва севернобачке општине Кула, одржане од 24. до 31. марта у Дому културе у Сивцу, међу девет позоришних представа, изведена је монодрама „Сањао сам ономад“ аутора Будимира М. Попадића, новинара, официра у пензији, дугогодишњег сталног сарадника „Војног ветерана“ и магазина „Одбрана“ из Новог Сада, којом је Смotra, у присуству посленика културе са територије и бројних љубитеља сценске уметности, и отворена.

Истоимену Попадићеву причу, као монодраму, на позоришну сцену поставио је Максим Мудринић широј јавности познатији и као најчувенији војвођански гајдаш, док је улога гајдаша, поверена глумцу аматеру Николу Пејину, члану Драмске секције „Велимир Сандић-Вељко“ сивачког Дома културе. Уз његову, по реаговању гледалаца, искрену и надахнуту глуму награђену дугогодишњим аплаузом, драж монодрами дали су свирачи, певачи и играчи Изворне фолклорне групе „Бачвани“.

У десетак слика приче *Сањао сам ономад*, једне од неколико из најновије књиге *Шприцер, ладан, ома!* писане већ готово заборављеним паорским бачким језиком, чију окосницу чини исповест бачког гајдаша, Попадић је певао својеврсну оду гајдама као једном од традиционалних музичких инструмената војвођанског поднебља некада незаобилазном на свим паорским светковинама, од свечара, до сватова, али и свим знаним и незнатим гајдашима, кумовским свирачима, паорима, снашама, биргузима, бирташима, војвођанској гајдашкој музици и песми.

Свечаност у Зајечару

ДА СЕ ПАМТИ БОРБА ЗА СЛОБОДУ

На таласима преданог неговања традиција НОР-а, 11. марта, на 70. годишњицу од формирања Девете Српске народноослободилачке ударне бригаде у зајечарској касарни Никола Пашић одржана је свечаност у оквиру које су положени венци на споменик народном хероју Василију Ђуровићу Жарком.

Представници а УВП је у положили су венац на споменик првом команданту те бригаде. У делегацији су били председник УВП Љубомир Рељановић, потпредседник Драган Дабетић и члан Јован Ераковић.

Венце су положили и делегације СУБНОР-а Зајечар са председником Драгољубом Николићем на челу, делегација ратних војних инвалида и резервних војних старешина са Стаменком Станковићем и Драганом Митровићем на челу.

Кратак говор у знак сећања на пале борце уз присуство старешина из састава Команде за развој Тимочке бригаде одржао је председник СУБНОР-а Зајечар.

Девета бригада је била ударна снага антифашистичке борбе у источној Србији. Формирана је марта 1944. године у селу Речица код Бојника, на југу Србије, од прекаљених бораца партизанских одреда Зајечарског, Тимочког, Бољевачког, Загљавског, Неготинског и Мајданпечког округа. Према прикупљеним подацима, 4.959 бораца ратовало је у саставу бригаде, а 825 бораца бригаде погинуло је у борбама.

Ж. Будимски

Обележен Дан жена

ТРАДИЦИОНАЛНО ДРУЖЕЊЕ

Општински одбор Удружења војних пензионера Крушевац ни ове године није заборавио на своје чланице – породичне пензионере и сараднице.

Тако је 7. марта у седишту Удружења припремљен двочасовни пријем, зачињен соковима, пецивом и слаткишима.

Председник ОпОд Ђорђе Радмановац са члановима ОпОд побринуо се да домаћински дочека и обезбеди пријатно дружење са женама Општинске организације, а каранфили и честитке за добро здравље, дуг живот, личну и породичну срећу, топлу атмосферу учинили су још пријатнијом.

Део чланова ОпОд УВП Крушевац посетио је особље Гарнизонске амбуланте, експедиције, пријавнице и канине касарне „Цар Лазар“. Припадницама лепшег пола честитали су празник и уручили им пригодне поклоне.

У поподневним часовима чланови ОпОд обишли су и десетак жена које из здравствених разлога нису могле да се одазову прослави.

И ове године поводом 8. марта женама из МО Трстеник, Варварин, Александровац, Брус и Ћићевац послате су честитке, јер многе од њих живе у селима, па их повереници не могу све у истом дану обићи и честитати им празник.

мр А. Симоновски

Из активности ГрО УВП
Новог Сада

ОСМОМАРТОВСКО ДАРИВАЊЕ

Чланови ГрО УВП Новог Сада поводом Дана жена приредили су у просторијама Удружења пригодан коктел уз уручење скромних дарова припадницама нежнијег пола.

Од 1586 чланова новосадског удружења не мали број, односно приближно једну трећину чине жене, кориснице војних пензија. И поред бројности чланства, у ГрО кога чини 21 члан делују тек две чланице, Роса Грбић са седмогодишњим, и Ибра Маника са двогодишњим функцијским стажом. По свему судећи на родну заступљеност у, претежно, мушком Удружењу ће се чекати. Наиме, све већи прилив жена на војне студије у Војну и Војномедицинску академију и њихово потпоље професионално војно ангажовање у јединицама и установама Војске Србије, као и ове године по први пут омогућено школовање девојака у Војној гимназији, иако за неколико деценија, свакако ће променути војнопензионерску структуру, тиме и слику Удружења.

По речима Милорада Ореља, пред-

седника ГрО УВО Новог Сада, ангажовање жена чланица Удружења у великој мери зависи од поверења које им укажује руководство. Осим Радице Недељковић која веома квалитетно обавља послове секретарице и стално је ангажована у просторијама Удружења, остали део жеског чланства ангажован је понајвише приликом организовања излета, посета члановима корисница услуга геронтолошких центара и дружења, на којима мелем за душу чине неизоставни колачи и остале ђако-није које, с срцем, припреми Роса Грбић.

Најстарија чланица Удружења је осамдесетшестогодишња Катица Царевић. Иако све ређе, она зна и поред поодмаклих година, када то здравље дозволи, навратити до Удружења, на виђење, и по коју информацију.

Осмомартовском дружењу претходила је радна Седница ГрО током које су Орељ и Милосав Миленковић, председник и потпредседник, информисали чланство и присутне председнике приградских и месних организација УВП о актуелним питањима ангажовања републичког руководства УВП. Том приликом, између осталог, истакнуто је незадовољство војних пензионера функционисањем војне хитне помоћи при Војномедицинском центру Нови Сад, и њеном неусаглашености са цивилном хитном помоћи што, како је речено, може да има немерљиве негативне последице када је у питању хитно збрињавање војних осигураника у граду. Поједини чланови ГрО изразили су незадовољство и преспорим и неадекватним решавањем државних институција када је у питању остваривање права на припадајуће увећање војних пензија од 11,06 одсто, заговарајући радикалне облике деловања Удружења, све до протестних излазака чланства на улице.

Будимир М. ПОПАДИЋ

Из УВП Шабач ЖЕНАМА У ЧАСТ

Удружење војних пензионера у Шапцу и ове године организовало је обележавање Дана жена. Та свечаност је организована у просторијама Команде шабачког гарнизона.

Више од двадесет жена из Удружења, из Гарнизоне амбуланте и ор-

ганизација из града са којима УВПС сарађује биле су почастоване пажњом. Честитку им је упутио председник Ђорђе Момчиловић и командант гарнизона потпуковник Сениша Маринковић.

Дамама је одреда уручен каранфил са пригодним поклоном. Приређено је и једночасовно дружење. Свечаности су присуствовали и чланови Општинског одбора УВП Шабач.

С. Стојановић

Одлазак народног хероја ТРИ ОРДЕНА ЗА ХРАБРОСТ

На пут без повратка испраћен је генерал-потпуковник у пензији Лаза Радаковић, носилац „Партизанске споменице 1941.“ и народни херој, човека који се несекично жртвовао у одбрани отаџбине против фашизма.

Животни пут Лаза Радаковића био је изузетно тежак. Дугу и успешну, и надарену тешку и часну војничку каријеру отпочео је тридесет и друге године минулог века, када је постао питомац Артиљеријске подофицирске школе у Ђуприји.

После завршетка школовања, као поднаредник одлази у Љубљану, па у Марибор, као припадник војске Краљевине Југославије. Када је 1941. године нападнута Југославија, на основу ратног распореда кренуо је из Смедерева у Марибор, али су га Немци заробили у Сесветама. Храбар и сналажљиви Лазо је успео већ после четири дана, да побегне из затвора. Вратио се у родни Могорић у Лици, одакле је отишао у партизане.

Лазо Радаковић је карактеристичан изданац српског народа. Неустрашиво је и усправно, како доликује најбољим синовима и кћерима, из борбе у борбу, чинио је све што је било у његовој моћи да нам земља поново постане слободна. О томе сведоче и три ордена за храброст. Јунаштво које је током народноослободилачке борбе испољио представља надахнуће за све садашње и будуће генерације официра. Слобода је наша најсветија и најскупља реч.

У народноослободилачком рату Лазо Радаковић се прочуо по вештини командовања и успесима у борбама са далеко бројнијим и боље наоружаним непријатељем, па је напредовао у хијерархији наше војске, да би ослобођење доживео у чину потпуковника као начелник Штаба славне 6. личке пролетерске дивизије „Никола Тесла“.

После рата завршио је највише војне школе у ЈНА. Био је први послератни командант 6. личке дивизије, затим командант корпуса и војног подручја и обављао високу дужност у Вишој војној академији ЈНА. Носилац је више од 20 одликовања.

Био је човек новог кова, спреман да свакоме помогне, брижан супруг и отац који се посветио својој деци. Сви који су га познавали говоре о његовој изузетној племенитости, ширини, оптимизму који је ширио, спремности да помогне и жртвује се за друге.

Минулог 12 априла напунио је стоту годину. Ми у Удружењу војних пензионера Србије са изузетном радношћу доживели смо тај догађај. За све што је учинио као члан Удружења војних пензионера и све ратне и мирнодопске победе доделили смо му највише признање - Повељу Удружења. Био је видно обрадован тим признањем.

А онда, управо када смо се spremали да обележимо Лазов 101. Рођендан, до нас је стигла тужна вест да је његово срце престало да куца.

И ево, као да непрестано одзвањају Лазове речи које су биле његов рецепт за дуг живот:

Буди свој, немојте дозволити да свако утиче на вас и да вас тера на нешто лоше;

Брините на време о свом здрављу и чувајте га; Будите умерени у свему. Треба избећи секирацију.

Недавно је за Магазин „Одбрана“ изјавио:

„Да умрем сутра, не би ми било жао. Али волим да живим и борим се. Живот је леп.

Синови Ђоко и Војислав и њихова деца могу да се поносе својим оцем који је часно поживео свој век.

С поруком живот је леп испратисмо на вечни починак једног од последњих живих јунака из строја славне НОБ и послератне изградње одбране земље.

Љ. Драгањац

На сурову вест о одласку војничког великана БОРАЦ ДО ПОСЛЕДЊЕГ ДАХА

Као гром из ведрог неба одјекнула је вест да је изненада престало да куца срце генерал-потпуковника у пензији Љубиша Стојимировића, председника Клуба генерала и адмирала Србије. Многи нису хтели да поверују у ту грубу истину, па су код знаних пријатеља проверавали њену поузданост. Да, заувек смо изгубили легендарног команданта Гардијске моторизоване бригаде, команданта Корпуса специјалних јединица, начелника Штаба Треће и Прве армије ВЈ, начелника Војне академије, помоћника начелника Генералштаба...

Пре само неколико дана упорни борац за мир и истину о агресији НАТОа на Србију (СРЈ) отворио је изложбу документарних фотографија које су казивале о злочинима западног војног савеза над грађанима Србије и Црне Горе, али и о отпору нашег народа и јуначкој борби Војске Југославије са многоструко надмоћнијим непријатељем, који је располагао ратном техником напреднијом две до три технолошке генерације од наше. председавао је, потом, међународном конференцијом „Да се не заборави“ на којој су се окупиле више од стотине научника, експерата и бораца за мир са свих светских меридијана, да би анализирали шта се све догађало 1999. године.

Упоредо са тим активностима текле су и припреме за међународну научну конференцију посвећену стогодишњици Великог рата, вођене под сталном пажњом генерала Стојимировића. Клуб генерала и адмирала Србије, невладин организација, непосредни је организатор тог скупа. Пред полазак на пут за завичај, Стојимировић је три пута поновио својим сарадницима да ће доћи на седницу Извршног одбора Клуба генерала. Дан раније, срце га је издало.

Љубиша Стојимировић је рођен 8. фебруара 1951. године у селу Јасеница код Неготина. Завршио је основну школу (носилац дипломе „Вук Караџић“) и гимназију (носилац дипломе „Светозар Марковић“) у Неготину, а потом Војну академију КоВ и Командно-штабну академију КоВ, обе као први у рангу. Школу националне одбране успешно је завршио 1995. године.

Већи део официрске каријере градио је у Гарди, у коју су регрутоване најбоље старешине. Та јединица важила је за најелитнију у нашој војсци. Многи ће се сетити стаситог и наочитог команданта Почасног батаљона Гарде који је салутирао страним државницима које је у Београду дочекивао председник СФРЈ.

Образац образованог официра оданог народу и отаџбини, сатканог од највиших моралних и хуманих карактерних особина управо је Љубиша Стојимировић. Као изузетан професионалац, неуморан радник, бескомпромисан борац, зналачки је предвиђао догађаје и понашао у складу са оним што ће се тек десити. Према потчињенима је био строг и правичан. Ауторитативан пред претпостављенима. Часно и храбро предводио је јединице 1999. године и у одбрани од агресије НАТОа.

Једном приликом, када се налазио на челу Војне академије, затекао сам га у кацеларији са хрпама убедника, правилника, упутстава, скрипти и лекција. Проучавао је колико страница различитог штива треба да науче будући официри. Као искусан педагог и војнички практичар наредио је професорима да обим наставних материјала сведу у разумне мере. Јер, како је говорио, у свему се треба понашати у складу са приоритетима и тежиштима, без запостављања фундаменталних знања.

Пратио је Стојимировић шта се догађа у областима војних наука. Био је изузетно плодан писац војностручних штива. Сарађивао је са војним часописима „Војно дело“ и „Нови гласник“ и листовима „Народна армија“, „Фронт“ „Војска“ и „Одбрана“.

Имао је литералног и сликарског дара. Уметничка душа, говорили су многи. Излагао је занимљиве слике на много самосталних и колективних изложби. Најчешћи мотиви на његовим делима били су славни јунаци који су се у прошлости истакли у одбрани земље, мотиви из савремене војске и пејсажи.

Био је активан у СУБНОР-у. Посебно у Удружењу Тимочана и Крајанаца. председавао Скупштином станара... Живео живот изузетном брзином. Борац до последњег даха. Ретки ерудита великог формата.

Волео је родну Јасеницу и Неготин. Често тамо одлазио. Уз великане из тог краја - Хајдук Вељка, Стевана Стојановића Мокрањца, Јована Мишковића, Драгише М. Стојадиновића и Ђорђа Станојевића, сврстао се и генерал Љубиша Стојимировић.

З. Пешић

100 ГОДИНА
ОД ВЕЛИКОГ
РАТА

У ПРЕДВЕЧЕРЈЕ АУСТРОУГАРСКИХ ОФАНЗИВА

Ако су се избијањем рата за Србију отворила два неизвесна и тешка фронта, војни и дипломатски, аустроугарско вођство је, следећи своја болесна антисрпска расположења као црвену нит, свесно или несвесно, само себи отворило два фронта: спољни против Србије и њених савезника, а унутрашњи против својих грађана, опредељених српски или југословенски

Аустроугарска је објавила рат Србији 28. јула 1914, али се показало да јој треба бар још неколико недеља да окупи трупе потребне за извођење амбициозно планираних војних операција. Акције није одмах започела на ратном бојишту, већ на унутрашњем фронту. Демонстрације које су се догодиле на „њеном тлу“ након Сарајевског атентата, наговестиле су бројне проблеме. Први прогони су настали 26. јула, даном почетка мобилизације у Србији. Тога дана су царско-краљевском наредбом укинати дотадашњи поредак и уставна права становника у Босни и Херцеговини, а војне власти хитно преузеле управу. Истовремено, почела су масовна хапшења у већим градовима, која су обухватала све оне Србе у које војне власти нису имале поверење, а уз њих и југословенски опредељене хрватске и муслиманске омладинце.

Међу првима, ухапшен је посланик Сабора, Саво Љубибратић. Истог дана, на простору Далмације, забрањен је рад свих српских, пројугословенских и неколико хрватских националних удружења, обустављено излажење многих листова и ухапшено више Срба и Хрвата, од којих треба поменути: Гргу Анђелиновића, секретара тада забрањеног „Сокола“ у Сплиту, Ника Бартоловића и Јерка Чулића, уредника забрањеног листа „Слобода“, Оскара Тартаља, уредника забрањеног омладинског листа „Застава“. У јужном Банату је 26. јула ухапшено између 150 и 200 угледних грађана, међу којима и Васа Стајић. Бановом наредбом у Хрватској, забрањено је излажење српских листова „Српско коло“, „Слобода“ и „Привредник“, социјалдемократски органи „Слободна рјеч“, „Ослобођење“ и „Правда народа“, а у Словенији, поред „Гласа Југа“, и социјалдемократска „Зарја“, лист југословенских омладинаца-препородаца. Тада су екстремне клерикалне и десничарске групе избациле погромску паролу „Србе о врбе“, а Шуштеричу блиски „Словенац“, „Топовима поздрављамо вас Србе, хладни дом вам дижемо уз врбе“.

Ипак, највећи талас хапшења дошао је с даном објаве рата, а трајао месецима и годинама. На удару су, претежно, поново били Срби. Уведе-

Пише:
Крсман
Милошевић

ни су преки судови у свим покрајинама осим у Хрватској бановини. У Далмацији и Боки ухапшени су сви вође Срби и Хрвати југословенских убеђења, а међу њима и посланици у Аустроугарском парламенту – Србин Божо Вукотић и Хрват Јосип Смодлака. Међу ухапшенима у Далмацији био је и омладинац Иво Андрић, књижевник из Босне, а међу таоцима се нашао и књижевник Иво Војновић. Током првих дана рата, на простору те покрајине стрељано је око 50 људи (учитеља, трговаца, помораца). У Војводини је лишен слободе политичар и публициста Јаша Томић. Сва српска удружења била су забрањена, као и листови „Застава“, „Браник“ и „Српство“. У Хрватској бановини, масовни прогони вршени су само у Срему. Ухапшено је око 200 људи, а у Кленку стрељано њих осам.

У Босни и Херцеговини је, због вишеверске и многонационалне средине, заведен најокрутнији терор. После 28. јула вршена су масовна лишавања слободе Срба из свих друштвених слојева. Војне власти су преузеле главну улогу. Оне су преко тзв. „заштитних одреда“, које су сачињавали људи из домаћег муслиманског становништва, чинили највећа злодела. У Штајерској је било ухапшено око 450 људи, док је број похапшених у Приморској и Трсту износио више од 80 особа. Међу њима био је и писац Иван Цанкар.

Тешки прогони по јужним покрајинама Монархије, открили су две значајне чињенице. Прву, да су власти покушале да покидају споне које су постојале међу Југословенима, без обзира на њихове идеолошке и политичке разлике, и, другу, све присутности заједничко осећање угрожености од истог противника. Рат је, супротно намери његових покретача, ојачао раније споне међу југословенским народима,

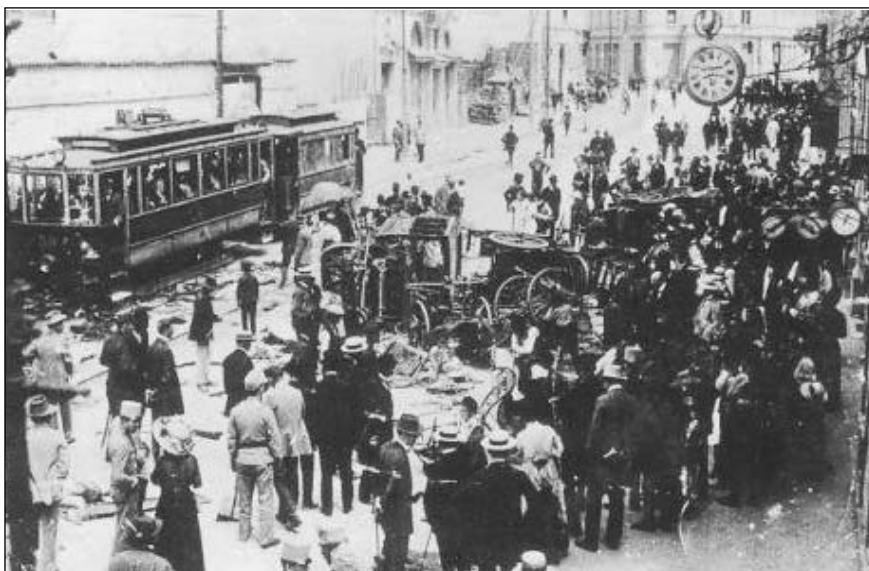
а Србија и Црна Гора с једне, а Југословени у Монархији с друге стране, бивали су све мање самостални чиниоци и постајали делови истих историјских токова.

Била им потребна брза победа над Србијом

Да би рат до крајњих граница искористила као моћно средство раздора, Аустроугарска је чврсто одлучила да у напад на Србију и Црну Гору, упутити јединице састављене претежно од југословенских, или уопште, словенских војника. У Балканској војсци, под командом генерала Оскара Поћорек, поглавара Босне и Херцеговине у јесен 1914, гро снага чинили су корпуси са седиштима у Сарајеву, Дубровнику, Загребу и Прагу. У тим јединицама било је много Срба из Монархије, негде чак и четвртина од укупног састава, док се број Хрвата пео и више од половине. Међу мотивима за журбу да што пре започну рат, било је и уверење да развој „идеолошких прилика у Монархији, може довести до тога да словенски пукови неће хтети да се боре под хаџбуршком заставом“ (М. Екмечић). Процењивали су да је то „последња прилика“ у којој се хрватске јединице могу употребити против Србије. У српској Врховној команди били су свесни тих процена и њихових последица. Ипак, концентрација аустроугарских снага на српској и црногорској граници била је прилично спора, због тога што се попуна кадром, због неповерења према становништву, одвијала опрезно и ван делокруга команди корпуса.

Војна сарадња Србије и Црне Горе

Иако су им се почетком августа 1914. отворили већи и значајнији фронтови на западу и истоку Европе, Централним силама била је потребна брза победа над Србијом, како би се врло сложене политичке прилике на Балкану даље развијале у њихову корист. Наравно, тиме би се проширила основица рата и остварила нужна копнена веза са Турском. У том циљу, од 30. јула је против Србије и Црне Горе

Сарајевски атентат само је последица укупних односа и догађаја тога времена

почела концентрација значајних војних снага које су чиниле аустроугарска 5. и 6. армија. У Срему и Банату прикупљена је 2. армија, намењена руском фронту, са задатком да код Срба створи обману (завлуду), да ће се главни правац напада одвијати према долинама Мораве и Колубаре. У стварности, главни напад је планиран с полазних положаја у Босни, преко Дрине, где је и концентрисана главнина снага.

Српску војску, укупно око 400.000 војника, под командом регента Александра и начелника Генералштаба војводе Радомира Путника, чиниле су Прва (генерал Петар Бојовић), Друга (генерал Степа Степановић) и Трећа армија (генерал Павле Јуришић-Штурм), Ужичка војска (генерал Милош Божановић) и трупе Одбране Београда. Црногорска војска, јачине око 45.000 војника, под командом краља Николе и дивизијара сердара Јанка Вукотића, била је састављена од Пљеваљске дивизије, Херцеговачког, Старосрбијанског и Ловћенског одреда. Договори о војној сарадњи између Србије и Црне Горе започели су пред избијање рата. Краљ Никола је био свестан слабости својих оружаних снага у наоружању и војној опреми, па је оценио да је неопходна уска и разноврсна сарадња са Србијом и ње-

ном војском. Затражио је да се у општем операцијском плану „посебно разради црногорско бојиште“ и Црногорцима „пружи помоћ у топовима и муницији“. Српска влада је то прихватила. Пашић је 4. августа, пред српском Врховном командом, подржао црногорске захтеве, а војвода Путник већ 6. августа завршио израду „Заједничког плана дејстава српске и црногорске војске у рату против Аустроугарске“.

У таквом расположењу, распореду и односу снага, започели су крупни догађаји на ратишту. Иако није довршила потпуну концентрацију своје 5. а нарочито 6. армије, царско-краљевска војска је почела општи напад на Србију 12. августа 1914. године. Са три добро организована и масовна упада аустроугарских трупа у Србију, током лета и јесени 1914, отпочеле су тешке и крваве борбе на Дрини, Јадру, Церу, Мачковом камену, Чеврнтији, Колубари, Суворору, Маљену, Варовници, прилазима Београду и другим попришћима војних сукоба. О неким од њих, биће више прилога у наредним бројевима „Војног Ветерана“.

ПОЛИТИЧКА И ВОЈНА ДОКТРИНА И СТРАТЕГИЈА НАТО-А

наставак са 15. стране

Стратегија НАТО-а своју агресивну и офанзивну компоненту, чврсту повезаност и интегрисаност у спољну политику САД, изражава под изговором одвраћања нуклеарне претње и „врхунског гаранта безбедности савезница“ успостављањем противракетног „штити“ на источним границама Алијансе у циљу јачања европске безбедности.

Веома важну смерницу Стратегије НАТО-а представља развијање односа са Русијом кроз изградњу система европске колективне безбедности, што јесте обострано пожељно и корисно, али у суштини са основним циљем контроле и онемогућавања обнове руског утицаја у источној и централној Европи.

Уз задржавање војног карактера НАТО-а и његове основне одбрамбено-офанзивне функције, поред јачања војне димензије пријемом нових чланица и преко програма ПЗМ, НАТО функционално проширује и политичку компоненту и преко политичких спољних и унутрашњих сектора држава чланица, и тиме шири и јача свој утицај.

Нова стратегија НАТО садржи и смернице за унапређење савезничких односа и безбедносне сарадње у циљу обезбеђивања стабилности и развоја европске политике одбране и безбедности, логистичке подршке и развоја кооперативних структура одбране и безбедности. То се, поред ОУН, посебно односи на тесно повезивање са ЕУ, Саветом Европе и Европском организацијом за безбедност и сарадњу (ОЕБС) са апсолутним приматом НАТО-а, односно САД.

Идеја за успостављање и развијање чврсте међународне сарадње и међународних односа заснованих на правди, међусобном уважавању и поштовању, солидарности и разумевању међу људима, нацијама и државама је неопходна, без обзира са које и чије стране она дошла. Овим „повезивањем“ прикривају се прави интереси војно-политички и економски разлози евроатланске коалиције, и деградира позиција Уједињених нација и улога ОЕБС, чиме је дозвољено и омогућено НАТО-у и Европској унији да у њихово име изведе операције.

ОЕБС као механизам за изградњу безбедности, стабилности и сарадње у Европи и „мост“ партнерства између Истока и Запада преузео је НАТО, што је текшко прихватљиво за Руску Федерацију. Наиме, и поред усвојеног споразума у којем се реafirмише „визија слободне, демократске, заједничке и недељиве евроатланске и евроазијске безбедности...“, између чланица ОЕБС Истока и Запада испољена су неслагања, међусобне оптужбе и не прихватања јединствених ставова, посебно у области људских права, тако да 57 чланица нису постигле консензус нити донели документ о људским правима.

Показало се да кршење људских права (у средствима јавног информисања, националне мржње и расне нетрпљивости и сл.) има у свим срединама, али су се препуцавања између САД, Русије и ЕУ свела на постизање одређених спољнополитичких циљева и на штету економске сарадње трију страна.

Стога и остаје чињеница да је ОЕБС укључена у америчку политику и сведена на позицију политичког ауторитета, са допунском улогом у сфери безбедности и сарадње.

Где су и шта раде

СВЕ СТАНОЈЕВЕ ПЕСМЕ

У јавности је недовољно познато да је аутор песме која је обележила време пред агресију највеће светске војне силе на нашу земљу, а потом период одбране и свенародног отпора - пуковник у пензији Станоје Јовановић

Обележавајући 15. годишњицу агресије НАТО-а на Србију (СРЈ), последице тог варварског чина и снагу свенародног отпора, подсетили смо се, између осталог, и родољубивих песама које су соколиле народ и војску, између којих се својом снагом и популарношћу издвојила песма „Волимо те отаџбино наша“. Она је снажним патриотским порукама, пријемчивом мелодијом и допадљивиом спотом на суптилан начин обележила то тешко време, уселивши се у многе домове и војничке стројеве, оборивши све рекорде по броју емитовања на Радију и ТВ, што је ауторском тиму донело бројна признања. Подсећамо: текст је написао Станоје Јовановић, музику и аранжман Раде Радивојевић, извођачи су били Леонтина и Милан Шћепоновић, а спот дело „Заставе филма“.

Станоје Јовановић, новинар и публициста, некадашњи директор НИУ „Војска“, данас пуковник у пензији, подарио је у оно и новије време и друге војничке и родољубиве песме по којима је препознатљив. Те песме су му донеле највиша признања на армијским музичким фестивалима. Међутим, Станоје у стручној јавности познат по забавним мелодијама, дејчим и староградским песмама, на које је компонована музика. Последња у низу је његова недавно рођена песма пуна топлине - „Сестра“, посвећена медицинским сестрама и њиховој хуманој професији настала по идеји Добриле Пејовић, за коју је музику такође

Станоје Јовановић

компоновао хит мајстор Раде Радивојевић а интерпретатива је Жарко Данчуо.

Станоје Јовановић и данас ствара. У јавности је познат и као аутор упоредних речника са разговорником балканских, подунавских и средоземних народа, по путописним књигама из неколико земаља, а уређује и лист „Сестринство“, гласило медицинских сестара КЦС.

Пред вама је само део из богатог песничког опуса нашег колеге Станоја, које са задовољством поклања ствараоцима часописа и широком кругу читалаца „Ветерана“.

З. П.

ВОЛИМО ТЕ ОТАЏБИНО НАША

Вековна знамења
украс су нашег строја
тробојка напред виори,
застава твоја и моја.

Погледом пилоти грле
насеља, поља родна,
у луци морнара зове
бескрајна пучина модра.

Љубав се љубављу враћа.
Љубав се љубављу враћа.

Волимо те отаџбино наша.
Са нама си сигурна,
са нама си јача,
са именом твојим у срцу
и твоја војска корача.

У име части, људске доброте,
широка срца и добре воље,
слободу љубе, поштују друге,
да свима буде лепше и боље.

У свакој песми твоје је име,
у сваком бићу извор судбине,
колико само љубави има,
у једној речи – Отаџбина.
Била си, бићеш заувек света,
у мојој души најдража слика,
живиш у сваком српском дому,
у срцу сваког храброг војника.

СЕСТРА

Сестра. Име бескрајно драго,
из њега нежност израња,
симбол бриге, лепоте,
и вредно поштовања.

Живот је радост и туга,
шта ли нам судбина спрема,
с ближњима делимо срећу,
без сестре рода нема!
Хвала за поглед што бол
препознати уме,
Хвала ти за осмех, што храбри и
разуме!

Сестра. Болничке дуге сате,
испуни њена лепота.
Сестра. Брижне погледе наде,
додирне њена доброта.

Крај мене људи у белом,
у дому свом нисам дуго,
много је брижних људи,
ал' сестра је нешто друго!

БАЛАДА О ХИЛАНДАРУ

Тамо где Егеј обале грли
живи прича стара,
тамо у Светој гори трају
зидине Хиландара.

О Света горо,
извору духовног здравља,
извору српства,
у теби живи,
из тебе зрачи,
сва љубав православља.

Векова многих урезан белег,
старине памте знају,
Немању, Саву, ропство и славу,
да Срби усправно трају.

ЗЕМЉА СЕ СРЦЕМ БРАНИ

Уз звуке трубе и ехо строја
почињу војнички дани,
на полигону стасава младост,
земља се срцем брани!

Јутарња смотра, у строј пожуре
војнички теку дани,
ево још једна израста младост
да земљу срцем брани!

Војничка сећања,
уек се поносим тиме,
лепо је и часно
носити војничко име.

Од својих старих знамења носим,
све су то спомени знани,
они нас горде, они нас уче
како се земља брани.

Дугари стари путују кући,
збогом војнички дани,
пристиже нова војска регрута,
да земљу срцем брани!

ВОЈНИКОВА МАЈКА

Мајчино срце брижно трепери,
срећа је од туге јача,
гледа свог сина, до јуче дете,
а сада у строју мушки корача.

Срећно ти било мамина дико,
благослов нека те прати,
чувај другаре и земљу нашу,
из војске срећно се врати!

Мачино срце, мајчино срце,
поносно суза се не стиди,
војника сваког погледом грли,
у сваком свог сина види!

Слику ће драгу грлити нежно,
њом ће се хвалити свима,
хвала ти судбо, хвала ти боже,
да мајка војника има.

ОТАЏБИНИ С ЉУБАВЉУ

Овде те нуде хлебом и сољу,
топлином грле насеља родна
долине цветне и шуме бујне,
уснуле реке и поља плодна.

Живот пише романе

ТАБАКЕРА
ОД ТРИ РАТА

Између таковских шљивика криву-да путељак до висоравни изнад Враћевшнице. Преко и попреко пуца поглед према обронцима Рудника, заталасаним ливадама и питомим шумарцима. Ужарило сунце. Стадо оваца лењо одмиче према дубоком хладу и жубору потока. У омамљујући мир утонула једнолична песма зрикаваца. Нигде никога.

Мир...

Однекуда допире брундање мотора аутобуса који за собом оставља прашњави траг. Успорава на крају засеока, а са степеника скаче човек у маскирној униформи. Витак, лаконог, жу-стар... Види се. У два корака прескаче јендек и копривњак до ретког плота опасаног пузавицом. Пуста кућа. На средини дворишта огроман пањ. На њега пада транспортна торба. Војник преко ње. Као у молитвеном покајању.

На кућном прагу сувоњава старица скида мараму. Крсти се и захвално погледа у небо. Човек се усправља, без речи. Прилази и чврсто грли седокосу жену. Њена суза му паде на блузу. И шапат: - *Раде, сине, стигао си, хвала Богу...*

Све је исто као пре седамдесетосам дана. Да ли? Стари „Жућа“ је угинуо. Свиснуо од туге. У његовој кућици разиграно шарено штенце. Донео га комшија Милорад. Њива узорана. Посејао комшија Живорад. Трешње родиле као никада. Обрали сељаци, продали на пијаци. Мајци донели до последње паре. Штала је поправљена...

Узорали, обрали, поправили...

Мајци добровољца, јунака...

Све је исто као пре седамдесетосам дана?

Променило се годишње доба.

Раде је отишао док су лиле кише, а сумрак рано падао преко планине. Отишао је када је пала патња и клетва... Отишао је без позива... И без поздрава. Само је оставио знак: узео је сребрну табакеру са ормана. Кутију у којој су три рата и судбина Сретеновића.

Сребрна табакера...

Стане на длан, а на њој све пише. Ране, мукe, ожигљци, гладовање, маршевања, победе... Било је у њој влажне крџе, меког херцеговачког дувана, смотуљака од шасе, миришљавих савезничких цигарета, половњака за два дима после јуриша... Било је свега. Треба је отворити и погледати у њено мутно огледало. Види се све: Драгољуб Сретеновић, артиљеријски наредник. Плутуни његове батерије на Церу и Дрини, бежанија Поћорекoвих

кицоша... Па Дрина и Мачков камен. Седам дана с кором хлеба у руци. Е, ту је легендарни Војвода Живојин Мишић, обилазећи положаје храбрих артиљераца, чуо да „неки наредник Срета“ бије „ко свети Илија“ и „убаци гранату у непријатељски казан“. И позва јунака да изађе из строја, да га види и пита га за јуначко здравље.

Шта кажеш наредниче, овуда Шваба неће више?

Неће вала, Војводо, може само преко мене мртвог и ових мојих соколова...

Онда му је пружио табакеру. Драго се начас збунио, онда је узео и пољубио. С њом у недрима се пробијао преко албанских беспућа, лечио гангрену на Виду, јуришао преко Солунског фронта... У тренуцима предаха завлацио је своје чворновате прсте испод поклопца, пребирао између преграда и увек понешто налазио. Бар згужвани папирић и остатке дувана. Као да их је нека добра вила остављала.

Вратио се у село с Карађорђевог звездом на грудима и сребрном табакером испод блузе. Орден завештао цркви, табакеру ставио на орман, тамо где се у јесен слажу дуње. Могло је да грми и сева, могла је и земља да се отвори, али не дај боже да ико такне сребрну кутију.

Драго је умро млад. Од јектике. Није било лекова. Последице тешког де-тињства и голготе Српске војске. На

самрти је позвао сина Милоша и заклео га: - *Ако узмеш табакеру, можеш само у рат.*

Четрдесетпрве, Милош ставио сребрну кутију под гуњ и кренуо ка Ужицу. На Кадињачи је изгинуо његов раднички батаљон. Тешко рањеног извукли су га на слободну територију. Зрно је рикошетирано од кундака пушке у табакеру. Живот му спасила.

Четрдесетпете, првоборац и месни одборник Милош Сретеновић обновио је село, школу, пут... Спалили га Немци у одмазди. Радио је даноноћно, такав је човек. И прву факултетску диплому у село донео. Диплому је урадио поред очеве слике, а табакеру ставио на орман. Касно се оженио, па је сијао од среће када му се родио син.

Био је добар ђак, племенита душа, очева нарав, дедина пркос. Правдољубив и поносан. Увек на страни слабијих. У кући никада ружну реч није чуо, ни казну осетио. Осим једном...

Имао је тринаест, четрнаест година. Са вршњацима кришом одбијао прве димове цигарете. И да се направи важан, шта ли, узео табакеру са ормана, напунио је „моравом“ без филтера и пошао са другарима. Ту ноћ памтиће док је жив. Очев поглед и речи: „Кад узмеш табакеру, иди у рат!“

Схватио је касније шта крије породична реликвија. У међувремену је, попут предака, постао понос свога краја. Један од твораца чувеног горњемилановачког привредног чуда. Стан у граду, обавезе на извозним пословима, глава петочлане породице...

После очеве смрти све је ређе свраћао у породичну кућу. Мајка је остала сама, није хтела у град. Када би је посетио, дуго је седео у соби пуној успомена. И кришом, попут детета, прсти-ма тражио табакеру на врху ормана.

Тако све до овог марта. Пукло нешто у њему. Није више издржао. Пошао је на Косово. Добровољац. Предлагали му место у Штабу бригаде. Одбио је. Хтео је на прву линију. Неколико тешких борби против банди шиптарских терориста. Командовао је водом попут искусног ратника. Једном грунула бомба поред њиховог положаја. Бацио се преко војника и повукао их у ров. Отео их од сигурне смрти. Они су волели свог командира и бескрајно му веровали.

Нудио их цигаретама из сребрне табакере.

Снегови Кајмакчалана, морска пена око Вида, канонада са Солуна, остали у сребрној кутији...

...Устаје и одмиче завесу. Напољу притисла врелина. И успомена. Пали цигарету и гледа табакеру као да се опрашта с верним другом. Подиже руку и оставља је на орман. Само...

Да је више нико никада не узме!

Бранко КОПУНОВИЋ

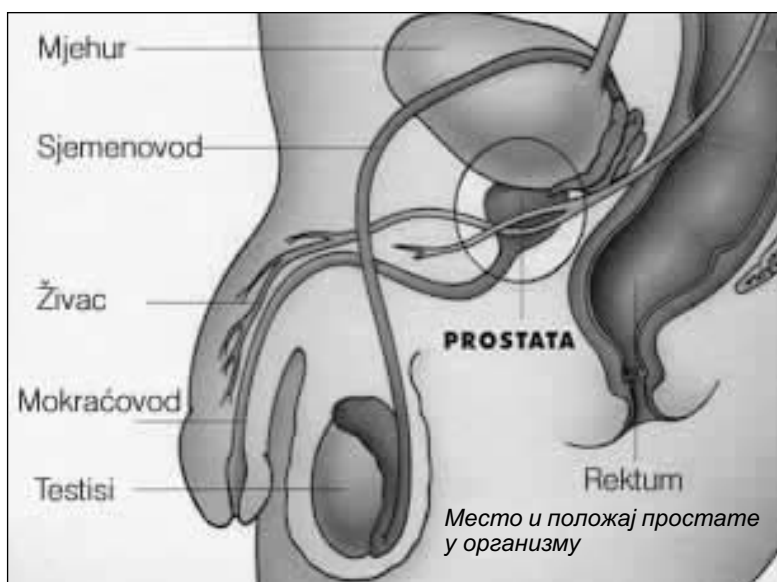

Пише: мр сц. др
Часлав Антић

Шта треба мушкарци да
знају о простати (кестењачи)

ПРОБЛЕМИ НАСТАЈУ У ПЕДЕСЕТИМ ГОДИНАМА

Болесник у свему мора да буде умерен: у јелу, пићу, зачину и раду. Јело треба да буде без зачина, избегавати кабасту храну која надима и ствара прекомерне гасове (пасуљ, купус). Седење утиче негативно на болест. Препоручује се смањење алкохола, кофеинских напитака и масне хране, чувати се хладноће, повреда и слично.

Жлезданомускулозни орган, који се налази на излазу мокраћне бешике и на почетном делу уретре, а пролази кроз центар, цев која носи урин и сперму, то је простата. Она је величине и облика обичног кестена тешка 17 до 28 грама, дужине 3-4 см. ширине 3-5 см и дебљине 1-2 см. Простата лучи секрет који одржава покретљивост сперматозоида.

Запалења простате деле се на акутна, хронична и туберкулозна. Проузроковачи могу бити све врсте клица: стафило, стрептокок, коли бацил, протеус и др. Предиспонирајући услови су: старост, хладноћа, изнуреност, ретенција (застој) мокраће, седење, јахање, траума. Општи симптоми су дрхтавица, малаксалост, повишена температура, тахикардија (убрзан рад срца), повишена седиментација. Локално се осећа бол у простору између полног органа и чмара који се шири у мошнице и бутине, болно и учестало мокрење, дефекација је болна, седење изазива бол. Хронична упала настаје лагано, постепено или као по-

следица прележаног акутног запаљења. Проузроковач је такође клица. Карактерише се потмулим боловима у пределу перинеума. Јављају се дизурија (отежано мокрење), полакиурија (чешће мокрење) а мокраћа је понекад замућена.

Лечење упале треба да одреди лекар, превасходно уролог, али основни принципи су мировање, дијететски режим исхране, антибиотици, седативи. За хроничну упалу користе се топле купке у кући и топле бање. Дуго седење и јахање шкоди. Масажа простате је врло корисна.

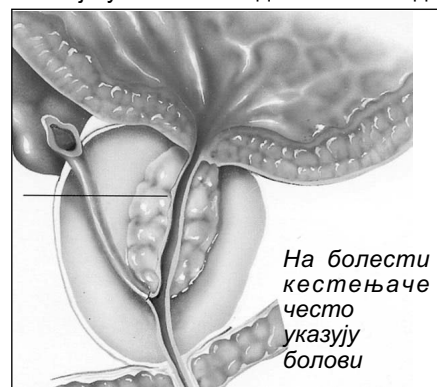
Бенигна хиперплазија (бхп) простате (аденом)

Старост је један од важних узрока за стварање хипертрофије (увећање) простате. Најчешће се јавља између 55 и 65 година старости. Увећана простата тежи између 30 и 40 грама. Она је месната и еластична. Клинички се

испољава тек кад толико нарасте да створи надражајне и оклузивне симптоме на уретри и бешици. Симптоми су отежано мокрење, чешће мокрење - посебно ноћу, после пола ноћи. напрезање при мокрењу, чекање појаве првог и ослабљеног млаза. Болови се испољавају у болним нагонима на мокрење. БХП не води карциному и не узрокује га, то јест готово никада не алтерира (прераста) у рак.

Аденом простате има три стадијума развоја. У првом се јавља чешће ноћно мокрење, отежан почетак микције, млаз мокраће постаје тањи, слаби јачина млаза тако да мокраћа кваси ципеле. Болесник у тој фази у потпуности празни бешику.

У другом стадијуму, сем наведених симптома, јавља се заостатак урина (резидијум), услеа чега болесник осећа да му се мокраћна бешика није потпуно испразнила. У почетку је тај заостатак мали (неколико см), да би се касније увећавао и до 100 см. Када

тај застој мокраће дуже траје, може доћи до развоја инфекције уrogenиталног тракта, која се често понавља.

Сваке године лекарска контрола

У трећем стадијуму количина заосталог урина се надале увећава, те долази до комплетног застоја мокраће. Болесник није у стању да испразни мокраћну бешику, што је праћено боловима. Услед тзв. преливања мокраће, она стално „цури“ кап по кап, без могућности појачања или заустављања.

Дијагнозу и лечење аденома простате препустити урологу, коме се треба јавити код првих симптома болести. Иначе саветује се да после 50. године живота једном годишње треба посетити уролога.

Терапија је конзервативна и оперативна, одређује је уролог, али је важно знати да болесник у свему мора да буде умерен: у јелу, пићу, зачину и раду. Јело треба да буде без зачина, избегавати кабасту храну која надима и ствара прекомерне гасове (пасуљ, купус). Седење утиче негативно на болест. Столица уредна, сексуални живот умерен. Смањење алкохола, кофеинских напитака и масне хране, чувати се хладноће, повреда и слично.

За оне који се још нису определили за занимљив поход

ПЛАН ПУТОВАЊА КРОЗ ЧЕТИРИ ДРЖАВЕ

БЕОГРАД-МИЛЕШЕВА-ОСТРОГ-ПОДГОРИЦА-СКАДАР-ДРАЧ-ТИРАНА-ФИЕР-ЋИРОКАСТРА-САРАНДА-КРФ-ВИДО-МЕТЕОРИ-ПАРАЛИЈА-СОЛУН-ПОЛИКАСТРО-БЕОГРАД

1. дан 18.09. Београд - Милешева - Острог

Дневна возња кроз Србију са краћим паузама ради одмора. Долазак у Манастир Милешева (www.westsrbia.org/destinacije/priepolje/vrelo-duhovnosti/manastir-mileseva-i-beli-andjeo) задужбину краља Владислава, утемељен 1234. године. Манастир одликују изузетне фреске, а и чињеница да су се у њему дуги низ година чувале мошти Св. Саве. У манастиру се чувају фреске Бели Анђео, Рођење Христа и друге које представљају највећи домет српског средњовековног сликарства. Наставак путовања за Острог. Долазак у Острог и смештај у коначима. Ноћење.

2. дан 19. 09. Острог-Подгорица-Скадар-Драч

Присуствовање јутарњој литургији у горњем манастиру. Наставак путовања за Подгорицу у 08:00 ч. Краће задржавање у Подгорици, а затим наставак путовања до Скадра. Обилазак старог дела Скадра и Скадарске тврђаве (око 2 сата). Наставак путовања за Драч. Смештај у хотел. Вечера. Ноћење.

3. дан 20.09. Драч-Круја-Тирана-Драч

Доручак. Разгледање града у пратњи локалног водича: остаци Византијског зида, римског амфитеатра... Наставак путовања за Крују и обилазак Скендербеговог музеја. Наставак путовања за Тирану. Посета Амбасади у Тирани, а затим одлазак на понорамско разгледање града у пратњи локалног водича (око два сата): Национални музеј (стална поставка око 4000 предмета из националне историје албанског народа), Сат-кула, Ет Хем Беу. Повратак у Драч. Вечера. Ноћење.

4. дан 21.09. Драч-Фиер-Ћирокастра-Саранда

Доручак. Полазак за Фиер и посета селу Милбовш и првој српској основној школи. Наставак путовања за Ћирокастру и посета кући Енвера Хоџе. Наставак путовања за Саранду. Смештај у хотел. Слободно време. Вечера. Ноћење.

5. дан 22.09.Саранда-Крф-Гувија

Доручак. Полазак за Игуменицу и прелазак трајектом на Крф. Смештај у хотел. Краћи одмор. Одлазак до Гувије и обилазак спомен плоче посвећене искрцавању српске војске на Крф. Обилазак српске куће и пријем код градоначелника (ако потврди). Слободно време за обилазак града Крфа. Вечера. Ноћење.

6. дан 23.09.Крф-Видо-Крф

Доручак. Целодневни програм комеморације: одлазак на острво Видо и комеморација испред маузолеја-спомен костурнице. Комеморација на Плавој гробници. Повратак бродом на Крф. Слободно време. Вечера. Ноћење.

7. дан 24.09.Крф-Агиос Матеос-Крф

Доручак. Пре подне посета селу Агиос Матеос. Комеморација на споменику Дринске дивизије. Слободно време. Одлазак на панорамски обилазак острва Крфа: Беница и Ахилеон. Повратак у хотел. Одмор. Вечера. Ноћење.

8. дан 25.09.Крф-Игуменица-Метеори-Паралија

Доручак. Напуштање хотел и одлазак за Игуменицу. Божња трајектом. Путовање до Каламбације и манастирског комплекса Метеора. Обилазак манастира Велики метеори. Наставак путовања ка долини Темпа. Посета цркви Св. Петке. Наставак путовања за Паралију. Смештај у хотел. Вечера. Ноћење.

9. дан 26.09.Паралија-Солун-Паралија

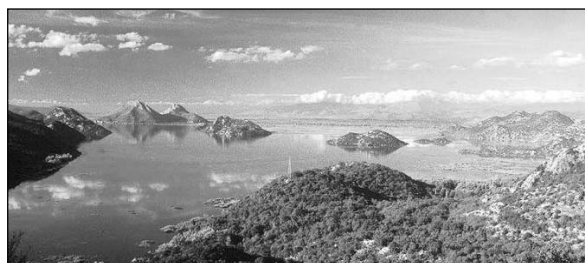
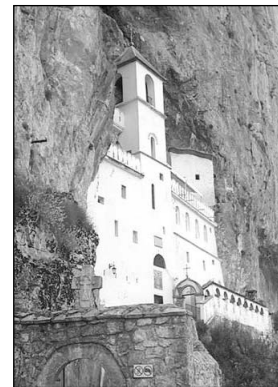
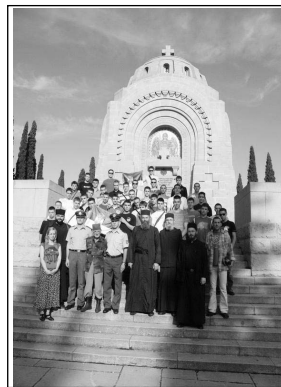
Доручак. Полазак за Солун. Учешће на комеморацијама на Зејтинлику. Одлазак на панорамско разгледање града: Бела кула, Галеријев славолук, Ротонда, Аристотелов трг, црква Св. Димитрија. Слободно време. Повратак у Паралију у хотел. Вечера. Ноћење.

10. дан 27.09.Паралија-Поликастро-Скопје-Београд

Доручак. Напуштање хотела и полазак за Поликастро. Учешће на комеморацији. Наставак путовања за Скопје. Другарско вече са ветеранима Скопја. Полазак за Србију око 23:00 ч.

11. дан 28.09.Београд

Долазак у Београд у јутарњим часовима.

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ

Удружење војних пензионера Србије
Београд, Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгања

НАСЛОВНА
СТРАНА:

Милен Чуљић

Година XII ■ Број 123 ■ Март 2014.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ

Др Часлав Антић, Крсман Милошевић,
мр Александар Симоновски, Радисав
Ристић, Ранко Бабић, Будимир М.
Попадић, Никола Оташ
Душан Старчевић

ДОПИСНИЦИ

Добросав Алексић (Алексинац),
Ранко Бабић (Ниш), Предраг Добић
(Сремска Митровица), Радивоје
Здравковић (Подгорица),
Ило Михајловски (Чачак),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабац),
Драгослав Ђорђевић (Крагујевац),
Јово Бенцун (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ

Будимир М. Попадић, М. Чуљић,
дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА

Редакција

ДИСТРИБУЦИЈА

Павле Лучић

Лист излази месечно.

Тираж: 3.000 примерака

Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА

Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com

Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

CIP –
Каталогизација
у публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ISSN
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи
закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда, ул.
Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“),
тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте
прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;

***Љиљана ЈАКОВЉЕВИЋ**, из Београда,
ул. Чубурска бр.2, Занатски центар „Пејтон“,
тел. 011/2446977 и 064/1427122; Клијенте
прима понедељком, средом и четврком: зи-
ми од 17.00 - 19.00 а лети од 18.00 -19.30;

***Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ**, из
Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10, тел.
015/314307 и 064/2328165; Клијенте прима:
четвртом од 18.00 - 19.00 часова;

За потребе војних пензионера ови адвокати
обављаће следеће правне послове: даваће
бесплатне правне савете и пружаће све оста-
ле адвокатске услуге уз накнаду по важећој
адвокатској тарифи умањеној за 20 одсто
(адвокати Љиљана Јаковљевић и Гордана
Бучевац Стефановић), односно 30 одсто
(адвокат Ивана Јовановић). Редослед адво-
ката дат је по редоследу склапања уговора.

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахране
преко Удружења војних пензионера Србије
требало би да знате да услуге могу кори-
стити чланови УВПС, чланови њихових по-
родица, као и сви остали војни осигурани-
ци.

Преко Удружења могу се добити комп-
летне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за
сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почести,
- помоћ око сређивања докумената пре и
после сахране ради регулисања права чла-
нова породице после смрти војног осигура-
ника,

- бесплатан долазак у стан породице
преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се доби-
ти у месним и општинским организацијама
УВПС, или директно на тел. 011/8333-142 и
011/6161-769; 064/1660-423 и 011/3181-812.

DELTA GENERALI
Osiguranje

ПРОЛЕЋНИ САЈАМ ОСИГУРАЊА ПОПУСТИ

Телефони: 011/2223-093 и 063/303-682
Особа за контакт: Љубиша Бабић

СУСРЕТИ ГЕНЕРАЦИЈА ВОЈНИХ ШКОЛА

19. КЛАСА ПОДОФИЦИРСКЕ ШКОЛЕ

Четири деценије од завршетка 19. класе
Средње војне школе у Сарајеву биће обе-
лежено 14. јуна у Београду, у хотелу
„Бристол“ са почетком у 12 часова.

Заинтересовани питомци, наставници,
професори, командири и команданти мо-
гу се пријавити члановима Организацио-
ног одбора: Благоју Живковићу (065/250-
54-14) и Вукану Бабовићу
(011/351-1532, 063/700-8484).

12. КЛАСА СРЕДЊЕ ПОДОФИЦИРСКЕ ШКОЛЕ

Састанак 12. Класе Средње подофицир-
ске школе одржаће се 17. маја са почет-
ком у 12 часова у београдском хотелу
„Бристол“. Ближа обавештења на теле-
фоне 064/188-4612 (Р. Маркош) и 060/053-
0926 (С. Стефановић).

СУСРЕТ ПРИПАДНИКА ШЦ ПВО

Дружење бивших припадника ШЦ ПВО

Задар (који су из тог града изашли
октобра 1991. године) биће одржан 8.
маја у хотелу „Бристол“ у Београду са
почетком у 15 часова. Пријаве на
телефон 063/381-990
(Радомир Стојковић).

16. КЛАСА ВА КоВ

Позивају се старешине, које нису
обавештене, да се пријаве некоме од
чланова одбора: Драгану Зареву
011/2505-543 или 064/367-5249; Радосаву
Павићу 060/0811940; Драгомиру Лучићу:
011/2669-256; Светозару Парежанину:
011/2151-608 или 063/341-838; Душану
Зорићу: 011/2152-464.
Дружење је заказано за 26.4.2014. године
од 10,00 у ВА.

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Стома-
толошка ординација „Президент М“,
Звездара, Михаила Булгакова (бивша
Душана Петровића Шанета) 46, са ти-
мом искусних стручњака, војним пен-
зионерима нуди бројне погодности:

Део услуга бесплатно – стоматоло-
шки преглед, консултација и стручно
мишљење,

Остале стоматолошке услуге (про-
тезе, пломбе, наδοградње и друго), уз
значајне финансијске погодности –
плаћање на рате или са попустом, у
зависности од врсте услуге.

Доказани тим стручњака нуди све
стоматолошке услуге брзо, квали-
тетно и повољно.

Телефони за контакт и информаци-
је: 011/342-7481, 063/214-800,
064/135-1487.